

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ZA ROK 2022

**Knihovna
Petra Bezruče v Opavě
příspěvková organizace**

ČÁST 1.

OBSAH

Základní charakteristika organizace.....	5
1 Úvod.....	8
2 Zpráva o činnosti organizace	11
2.1 Čtenáři, uživatelé a návštěvníci knihovny.....	13
2.1.1 Statistické údaje za rok 2022	16
2.1.2 Vzdělávací a kulturně výchovná činnost (KVČ).....	20
2.1.3 Oddělení a pobočky knihovny	29
2.2 Vyhodnocení plánu činnosti	47
2.2.1 Přístup k informačním zdrojům a službám knihovny	48
2.2.2 Prezence informačních zdrojů knihovny, a to jak v tištěné nebo v digitální podobě	54
2.2.3 Zapojení do Centrálního portálu knihoven České republiky	56
2.2.4 Kvalita, efektivita a marketing služeb knihovny.....	56
2.3 Personální zajištění činnosti organizace	57
2.3.1 Péče o zaměstnance a vzdělávání pracovníků knihovny	58
2.3.2 Konzultační a metodická činnost knihovny, účast v odborných komisích	60
2.3.3 Spolupráce s dalšími organizacemi města a dalšími subjekty	61

Poděkování

Úspěšně jsme ukončili rok 2022. Dva roky COVIDu se projevily na špatném zdravotním stavu personálu a také na zvýšeném počtu odložených lékařských zákroků, které způsobily dlouhodobé nemocenské. Ale i přes tyto problémy jsme stihli realizovat naplánované akce pro veřejnost a nabídku jsme rozšířili i o další neplánované aktivity. Stejně jako v roce 2021 jsme část našeho programu přenesli do venkovního prostoru a využili jsme krásné prostředí městských sadů v blízkosti knihovny. Nemocnost se dotkla tradiční Noci s Andersenem, kdy kromě nemocného lektora se proti zvyklostem v knihovně nenocovalo a děti se rozešly po večerních aktivitách domů. O to více jsme se snažili dětem nahradit tradiční nocování atraktivním programem ve hvězdárně na Slezské univerzitě.

V roce 2022 jsme konečně zaznamenali nárůst a zájem čtenářů, kteří se v hojné míře vraceli do knihovny. Potěšující je také nárůst mezi čtenáři nejmladší věkové skupiny - mladší školní věk, která v covidových letech stagnovala.

I rok 2022 byl ve znamení on-line služeb, hojně se využívá zejména systému objednávek a rezervací, stahování e-knih z našeho katalogu apod. Část uživatelů aktivně hledá v databázi DNNT.

V roce 2022 jsme se začali potýkat s inflací a velkým zdražováním energií. Díky podpoře zřizovatele jsme neplánované výdaje pokryli. Od září 2022 došlo také k nárůstu tarifních mezd o 10%.

V roce 2022 se realizovala příprava aktualizace stavebního povolení na opravu střechy a stavebně historických prvků na hlavní budově. Přichystaly se dva projekty: oprava pobočky Olomoucká (zatím zůstává ve stadiu připravené projektové dokumentace) a příprava revitalizace pobočky v Opavě Kylešovicích včetně vybudování nové přístavby. Tato akce se začne realizovat v 1. čtvrtletí roku 2023. Na sklonku roku jsme museli vyřešit

havarijní stav části střechy, jejíž oprava se bude realizovat ihned, jakmile to klimatické podmínky dovolí.

V roce 2022 také probíhaly dílčí revize a aktualizace knihovních fondů podle plánu revizí, probíhala nezbytná údržba a aktualizace fondů.

Také v roce 2022 vykonávala Knihovna Petra Bezruče v Opavě služby pro obecní knihovny jako knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí pro část okresu Opava. Knihovnám jsme byli nápomocni zejména v oblasti zásobování základních knihoven výměnnými soubory i metodikou půjčování a zaškolování nových knihovníků, neboť na obecních knihovnách stále pokračuje generační obměna knihovníků. V roce 2022 se také zvýšil počet vzdělávacích akcí a společných vzdělávacích projektů.

Na závěr chceme poděkovat zřizovateli knihovny, Statutárnímu městu Opavě, za finanční i metodickou podporu, projektovou přípravu plánovaných staveb a rekonstrukcí a zařazení našich poboček do investičních záměrů města.

Poděkování samozřejmě patří všem příznivcům knihovny za jejich podporu a dary, taktéž našim dobrovolníkům, kteří jsou nedílnou součástí našich akcí i všem spolupracujícím institucím města, a zejména našim věrným čtenářům a návštěvníkům akcí.

Musím také zdůraznit velmi dobrou, včasnou a erudovanou pomoc Institutu knihovnictví z Národní knihovny České republiky, Svazu knihovníků a informačních pracovníků i Moravskoslezské vědecké knihovny za metodické vedení a dlouhodobou výbornou spolupráci.

Děkuji kolegyním a kolegům za jejich přínos k rozvoji knihovnických a informačních služeb knihovny, jejich pracovní nasazení a disciplinovanost v náročném roce 2022. Jsem ráda, že i přes složitou dobu máte stále invenci a nekončící chuť vymýšlet a realizovat nové projekty.

Na závěr dovoluji i osobní poděkování. Rok 2022 byl mým posledním rokem ve funkci ředitelky. V dubnu 2023 odcházím do důchodu. S Knihovnou

Petra Bezručě jsem spojila celý profesní život. Během mého působení jsem měla to štěstí se setkat s mnoha lidmi, kteří mě profesně formovali a byli mi nápomocni radou i skutkem a podporovali mě. Podařilo se mi vytvořit kvalitní tým spolupracovníků, se kterými jsme dokázali modernizovat knihovnu a udržet vysoký standard našich služeb, za což jim všem velmi děkuji. Knihovnická práce byla moje radost a bude mi chybět.

Své nástupkyni PhDr. Markétě Beyerové přeji hodně sil, invence a pevných nervů a hlavně štěstí na dobré a tvůrčí spolupracovníky.

Mgr. Zuzana Bornová, ředitelka

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE

Zřizovatel:

Statutární město Opava se sídlem Opava
Horní náměstí 69, PSČ 746 26, okres Opava
IČ: 00300535

Název a sídlo knihovny:

Knihovna Petra Bezruče v Opavě, příspěvková organizace
Nádražní okruh 27, 746 01 Opava
Rok založení 1950

Od 1. ledna 1997 přeneseny pravomoci zřizovatele na Statutární město Opavu

IČ: 00318574

DIČ: CZ 00318574

ID datové schránky: gyzv7st

ČÚ: 22132-821/0100

Ředitelka: Mgr. Zuzana Bornová

Kontakt

Tel: 553 714 005, 553 821 700, 701

e-mail: okpb@opava.cz

www.kpbo.cz

Další údaje: www.kpbo.cz, [Facebook](#), [Twitter](#), [Instagram](#)

Provozy knihovny:

Hlavní budova – Nádražní okruh 27, 746 01 Opava

Půjčovny a otevírací doba provozoven:

- **Oddělení pro dospělé**
(po, út, čt 8:00-18:00, pá 8:00-17:00)
- **Oddělení pro děti a mládež**
(po, čt 9:00-18:00, út, pá 9:00-17:00)
- **Studovna, mediatéka a internet**
(po, út, čt 10:00 -18:00, pá 10:00 -17:00)

Další oddělení:

- Útvar nákupu a zpracování knihovního fondu
- Regionální oddělení (pověřená knihovna pro 50 obecních knihoven)
- Ředitelka a ekonomický útvar

Pobočky:

- **Opava 5 - pobočka Kateřinky, Šrámkova 4, 747 05 Opava**
po, čt 9:00-18:00, út, pá 8:00-17:00
- **Opava 6 - pobočka Kylešovice, Liptovská 21, 747 06 Opava**
po, čt 10:00-18:00, út, pá 8:00-15:30
(přestávka 12:00-12:30)
- **Opava Předměstí – pobočka Olomoucká 75, 746 01 Opava**
po 10:00-18:00, út, pá 9:00-16:00, čt 10:00-17:00
(přestávka 12:00-12:30)

Všechna oddělení a pobočky jsou ve středu pro veřejnost uzavřeny.

Pobočky v městských částech:

Místní knihovna Komárov, Podvihovská 16, 747 70 Opava Komárov
(pondělí 16:30 – 18:30)

Místní knihovna Malé Hoštice, Dvořákova 37, 747 05 Opava Malé Hoštice
(úterý 15:00 – 18:00)

Knihovna Vincence Praska, Lihovarská 18, 746 01 Opava Milostovice
(středa 16:00 – 18:00)

Místní knihovna Suché Lazce, Přerovecká 21, 747 95 Opava Suché Lazce
(pondělí 16:00 – 18:00)

Místní knihovna Vávrovice, Jantarová 49/40, 747 73 Opava Vávrovice
(pondělí 15:00 -18:00)

Knihovna Petra Bezruče v Opavě je evidována na MK ČR pod ev. č. 0675/2002. Knihovna je členem profesních a odborných sdružení SKIP, SKAT, IBBY.

Organizace má ve správě tento majetek:

Budovu č. p. 695, objekt občanské vybavenosti, část obce Předměstí na pozemku parc. č. 712 v kat. území Opava Předměstí, inventární číslo: 1 0000000308, 1199, 1200.

Cena: 38 832180,62 Kč

Pozemek pod hlavní budovou knihovny parcelní číslo 712/1 (zastavěná plocha a nádvoří).

Pozemek pod pobočkou knihovny na Olomoucké ulici 2344/57 (zastavěná plocha a nádvoří).

Ostatní provozy užívá knihovna v bezplatné výpůjčce.

Pro služební vozidlo si pronajímá garáž Nádražní okruh 35, Opava formou nájemní smlouvy.

1 ÚVOD

Knihovna Petra Bezruče v Opavě, příspěvková organizace je základní knihovnou s univerzálním knihovním fondem. Jejím základním posláním je shromažďovat knihovní fondy a poskytovat veřejné knihovnické a informační služby dle zákona 257/2001Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních službách (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Rozsah a kvalita našich služeb závisí na možnosti využívat kvalitní informační technologie, dále pak je závislá na personálním a finančním vybavení knihovny. Knihovna neprovádí doplňkovou činnost.

Veřejná knihovna je branou do světa vědomostí a základním pilířem celoživotního vzdělávání, kulturního rozvoje jedinců i zájmových skupin

obyvatel. Jádrem služeb veřejné knihovny je poskytování knihovnických a informačních služeb, klíčové jsou i aktivity vztahující se k informační a čtenářské gramotnosti a sebevzdělávání. Zapojení moderních technologií do klasických knihovnických služeb má vliv na pojetí i změny knihovnické práce. Proto je nutné v této překotně se rozvíjející době pružně reagovat v nabídce našich služeb.

Knihovna těží ze své dobré pověsti, kterou si na území města buduje řadu let kvalitou a širokým spektrem služeb, dlouhodobě se snaží budovat důvěryhodnost a dobré jméno, zejména v přístupu ke svým uživatelům.

Knihovna poskytuje kromě základních knihovnických služeb další aktivity: kopírovací služby, veřejný přístup na internet a služby pro nevidomé a zrakově postižené uživatele. Registrovaní čtenáři mají k dispozici cca 20 000 titulů elektronických knih. Knihovna má také pro své registrované uživatele zajištěn přístup do velkých digitálních sbírek **Díla nedostupná na trhu**.

Díla nedostupná na trhu (DNNT) zahrnují plné texty dokumentů (knihy, časopisy, noviny atd.) vydaných na území České republiky. Jedná se o dokumenty chráněné autorským právem (tj. neuplynulo 70 let od smrti autora), které byly zařazeny do Seznamu děl nedostupných na trhu. Bez přihlášení je možno stahovat volná díla zpřístupněná díky Městské knihovně v Praze.

Mimo půjčovní služby se knihovna také zaměřuje na kulturně výchovnou činnost – knihovnické lekce, besedy, autorská čtení, výtvarné dílny, přednášky pro školy a mateřské školy a veřejnost.

Registrovaní návštěvníci mají také zdarma přístup na internet v provozech knihovny. Knihovna je zapojena do republikových projektů na podporu dětského čtenářství a informační gramotnosti, zapojuje se do republikových akcí Březen měsíc knihy, Týden knihoven a Noc s Andersenem, Celé Česko čte dětem, Rosteme s knihou, Kniha ti sluší, Bookstart.

Prostory budovy využívá pro výstavní činnost, kde představuje zejména fotografickou tvorbu. Knihovna se aktivně zapojuje do akcí města, včetně festivalu Bezručova Opava a Dne opavských dětí. Je potěšitelné, že výstavní činnost v roce 2022 nebyla omezována.

Uživatelé mohou využít kopírovacích služeb, dále je pro ně k dispozici přístup na veřejný internet s dalšími navazujícími službami, kroužková vazba či laminování dokumentů.

Od roku 2002 je knihovna pověřena výkonem regionálních funkcí pro část okresu Opava. Regionální funkce obnášejí tyto aktivity:

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Statistika a výkaznictví

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce na obsluhované knihovny

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách

Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků obcí

Servis AKIS Clavius pro obsluhované knihovny

Regionální činnost je plně dotována z prostředků kraje. Zpráva o výkonu RF/2022 je přílohou č. 1. této výroční zprávy.

2 ZPRÁVA O ČINNOSTI ORGANIZACE

V roce 2022 knihovna plnila své poslání na celém území města Opavy a jeho městských částí. V rámci výkonu regionálních služeb zajišťovala knihovna metodickou pomoc 50 knihovnám v obcích regionu Opava.

Městské pobočky i hlavní budova jsou otevřeny každý pracovní den kromě středy. Místní knihovny v městských částech mají otevřeno 1x v týdnu. Týdenní půjčovní doba je 42 hodin, kdy je do týdenní provozní doby zahrnuta doba nejdéle otevřeného oddělení či pobočky včetně místních částí.

Pro své uživatele knihovna provozuje webové stránky, komunikuje na **Facebooku**, **Twitteru** i na **Instagramu**. Samozřejmostí je přístup do on-line katalogu a čtenářských kont uživatelů. Ve městě jsou k dispozici biblioboxy, kam čtenáři mohou vrátit knihy mimo otevírací hodiny.

I v roce 2022 byly pro vrácení knih využívány biblioboxy, které jsou umístěny u hlavní budovy a na pobočkách ve městě. Přes ně bylo vráceno 28 755 knihovních jednotek.

Grantová podpora

Knihovna Petra Bezruče v Opavě v roce 2022 nezískala finanční podporu z dotačního titulu Knihovna 21.

S ohledem na realizaci úspěšně tří podaných projektů v roce 2021 v dotačním titulu u VISK3 jsme v roce 2022 žádný nový projekt nepodávali.

Na výkon regionálních funkcí jsme pro rok 2022 získali z prostředků MS kraje finanční podporu ve výši **3 014 000 Kč**.

Z nefinančních darů jsme obdrželi knihy a drobné propagační materiály z dotačního titulu Česká knihovna, dále jsme získali knihy z darů institucí, nakladatelství, autorů a fyzických osob, drobné propagační materiály z nakladatelství a knihovnického spolku SKIP ČR. Knižní dary jsme obdrželi od vydavatelství Perplex v Opavě, Kanceláře primátora SMO, Slezské univerzity a Slezského zemského muzea a Svazu knihovníků a informačních pracovníků a dárců z řad veřejnosti (převážně se jednalo o anonymní dary vhozené do biblioboxu a do Beru(ž)ky). V roce 2022 obdržela knihovna knižní dary ve finanční hodnotě **123 316,- Kč** (v roce 2021 - 166.640,- Kč).

2.1 ČTENÁŘI, UŽIVATELÉ A NÁVŠTĚVNÍCI KNIHOVNY

Čtenář, uživatel, návštěvník - termíny, které se ve spojitosti s knihovnou vyskytují nejčastěji a zachycují širokou škálu lidí, kteří služby knihovny využívají. Nejčastěji ji navštěvují za účelem vypůjčení knih a jiných informačních pramenů. Nezanedbatelná je však také kulturní a vzdělávací činnost knihovny, autorská setkání, křty knih, výstavy a další akce pro veřejnost, které se v roce 2022 vrátily na standard roku 2018/2019.

Čtenáři mohou využívat naše služby virtuálně z pohodlí domova: prodlužovat výpůjčky ze svého čtenářského konta, rezervovat knihy přes web, komunikovat s pracovníky příslušných oddělení, stahovat si elektronické knihy apod., nebo si nechat odložit knihu z regálu a vyzvednout si ji v určitém termínu.

Knihovna zasílá čtenářům, kteří o tuto službu projeví zájem, elektronickou připomínku, která je upozorní na nutnost vrácení knih. Čtenářům jsou k dispozici 3 typy katalogů, **klasický webový katalog**, **Katalog CARMEN 2.0**, který umožňuje například si knihu stáhnout elektronicky a **SMART katalog**, který se dá provozovat v chytrých telefonech. Na hlavní budově a na pobočce Opava Kateřinky je k dispozici **Wi-Fi** připojení.

V roce 2022 proběhlo 8 akcí v Klubu maminek v projektu **BOOKSTART: S knížkou do života**. Tři akce jsme směřovali do městských sadů, abychom oslovili co nejširší okruh veřejnosti. V roce 2022 pokračoval další 9. ročník soutěže Lovci perel.

Oddělení pro děti, pobočka Kateřinky a Kylešovice mají i dětské koutky, které jsou vybaveny hračkami, tabulemi, stavebnicemi. Maminky s dětmi zařazují návštěvu do plánu svých procházek, protože se zde mohou ohřát, osvěžit, a také si půjčit knihy. V roce 2022 jsme tyto koutky vybavili novými herními prvky a hračkami.

V městských sadech v červenci proběhnul výtvarný workshop s ilustrátorem dětských knih Adolfem Dudkem. Tato akce se setkala opět s velkým ohlasem a nadšením ze strany dětí a rodičů, proto jsme se rozhodli letní akci opakovat i v dalších letech.

V roce 2022 jsme ponechali systém rezervace na kulturně vzdělávací akce pro veřejnost. Rezervační systém se nám osvědčil nejen v situacích v období COVIDu, ale shledali jsme jej jako velmi užitečný nejen kvůli kapacitě sálu. Umožňuje nám reagovat na případné změny nebo přesuny termínu přednášek. Získáváme přesnější představu o návštěvnosti našich akcí.

V roce 2022 byla ponechána větší volnost pro registraci za běžného provozu knihovny na hlavní budově, kdy se čtenáři většinou registrovali na oddělení pro dospělé čtenáře, aby využili možnosti bezhotovostní platby.

2.1.1 STATISTICKÉ ÚDAJE ZA ROK 2022

Pandemická situace se projevila i ve sledovaných ukazatelích. V roce 2022 bylo v knihovně zaregistrováno **6 545** čtenářů (v roce 2021 **5 755** čtenářů). Z toho bylo v kategorii dětí do 15 let **1710** z registrovaných čtenářů (**1256** v roce 2021). Čtenář může na svůj průkaz navštěvovat jakékoliv oddělení či pobočku, stahovat elektronické knihy, pro čtenáře do 15 let je omezeno půjčování AV medií a meziknihovní výpůjční služba. Registrační poplatek v roce 2022 byl 100 Kč/dítě do 15 let a pro seniory nad 70 let. Registrační poplatek pro ostatní čtenáře byl 200 Kč. V městských částech jsou registrační poplatky 25 Kč pro dítě do 15 let a pro seniory nad 70 let, dospělí platí 50 Kč. Registrační poplatky zůstaly na úrovni roku 2020.

Srovnání registrovaných uživatelů 2021-2022

KNIHOVNA	ROK 2021	Z TOHO	ROK 2022	Z TOHO	ROZDÍL
	REG. ČTENÁŘI		REG. ČTENÁŘI		
		do 15 let		do 15 let	
HLAVNÍ BUDOVA	3602	705	3973	919	+371
Kateřinky	1077	283	1296	429	+219
Kylešovice	487	132	518	167	+31
Olomoucká	440	97	593	142	+153
knihovny MLK	149	37	164	53	+15
celkem	5755	1 255	6544	1710	+789

V roce 2022 byly provozy knihovny otevřeny bez větších omezení, knihovna se také bez větších uzavírek vyrovnala s vysokou nemocností personálu.

V roce 2022 navštívilo knihovnu **260 438** návštěvníků, z toho bylo **142 384** fyzických návštěv (97 170 v roce 2021) a **118 054** on line služeb.

V roce 2022 uspořádala knihovna 295 kulturně výchovných a volnočasových aktivit, akcí pro veřejnost a školy, které navštívilo 31 261 lidí. Dále se uskutečnilo 84 vzdělávacích akcí pro veřejnost. V sále knihovny bylo uskutečněno 20 akcí pořádaných jinými organizacemi. Jednalo se o občanské obřady (svatby, vítání občánků – 20 akcí), akce jiných subjektů, předebrávky škol, předávání vysvědčení a sněm OHK (5 akcí), tyto akce navštívilo 5 005 návštěvníků.

V prosinci se v knihovně natáčela reklamní kampaň na datové schránky.

Rozbor fyzických návštěv

V roce 2022 žilo v Opavě 57 936 obyvatel (56 701 obyvatel v roce 2021), z toho 8 048 dětí do 15 let (7 816 v roce 2021). **Děti do 15 let v roce 2022**

byly největší věkovou skupinou, druhou nejsilnější věkovou skupinu registrovaných čtenářů tvořili senioři 60+.

V roce 2022 jsme vydali přes službu ODLOŽ **18 712** knih (11 500 objednávek v roce 2021). V roce 2022 bylo vyřízeno **5 516** rezervací (5 572 rezervací v roce 2021).

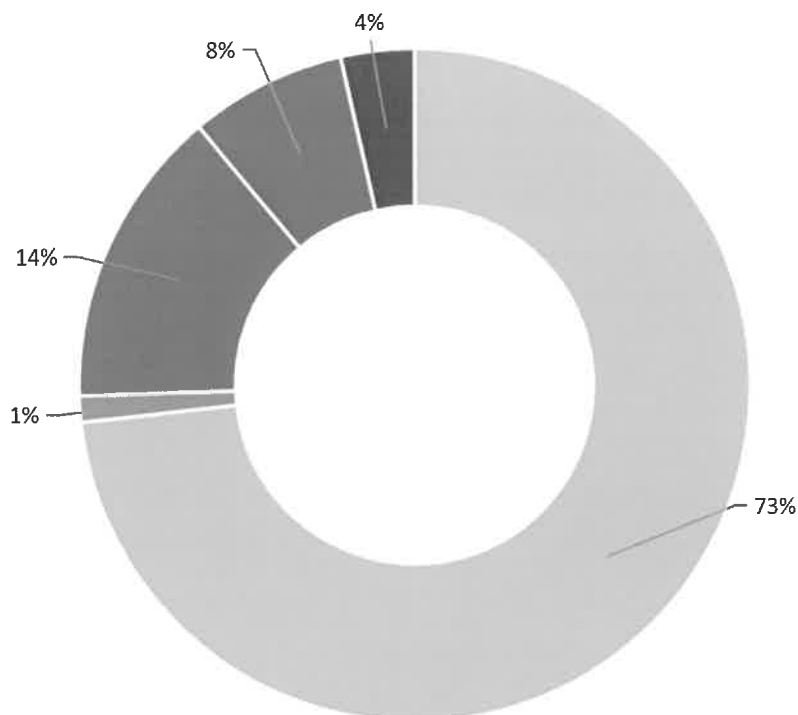
Virtuální návštěvy (On-line služby): v roce 2022 bylo zaevidováno **137 260** vstupů do katalogů, rezervace knih, prodloužení čtenářského konta. Majitelé chytrých telefonů a tabletů mohou stahovat elektronické výpůjčky z projektu E-reading. Knihovna se svými elektronickými službami blíží ke standardu 7/24 (7dní v týdnu, 24 hodin denně). Přes naše katalogy lze stahovat i e-knihy vydávané jinými subjekty, například Městskou knihovnou v Praze. Tato služba není vázána na registraci v knihovně. Jedná se převážně o e-knihy volných děl, zejména z oblasti české klasické literatury (tzv. povinné četby).

8. sezónu jsme zásobovali sdílenou knihovničku na městském koupališti, kam přes léto zavážíme kolem 2000 svazků knih. Jedná se o naše vyřazené duplikáty nebo knihy z domácností, které nám vhazují čtenáři do biblioboxů.

V sadech Svobody u dětského hřiště dáváme také knižní dary z vyřazených publikací. Jedná se o jednorázové akce v důležité knihovnické dny - Den darování knihy, Den poezie, Den autorských práv, Mezinárodní den knihovníků, ale i v rámci Mikulášské nadílky.

Rozbor návštěvnosti knihovny za rok 2023

- Fyzické návštěvy půjčoven
- Návštěvníci internetu
- Návštěvníci KVC
- Návštěvníci vzdělávacích akcí
- Akce jiných organizátorů

Srovnání výpůjček v letech 2021 - 2022

KNIHOVNA	ROK 2021	ROK 2022	ROZDÍL
Hlavní budova	176 734	218 210	+41 476
Kateřinky	72 335	20 313	+6 852
Kylešovice	36 418	38 795	+2 377
Olomoucká	52 173	56 728	+4 555
knihovny MLK	4 201	4681	+480
celkem	341 861	397 601	+ 55 740

V roce 2022 jsme zaznamenali nárůst čtenářů a oživení činnosti po pandemické situaci. V roce 2022 se zastavil pokles čtenářů a od roku 2019 byl zaznamenán nárůst o 789 registrovaných čtenářů. Výpůjčky v roce 2022 stouply o 55 740 knihovních jednotek na všech pracovištích včetně městských částí. V kategorii dětí se projevil největší nárůst o 455 čtenářů do 15 let proti roku 2021. S počtem 1710 čtenářů v kategorii do 15 let se tato skupina stala nejsilnější skupinou čtenářů. 73 % z registrovaných čtenářů jsou obyvatelé Opavy, 27 % jsou čtenáři z jiných měst a obcí. Ženy tvoří 70 % z počtu všech čtenářů, muži 30 %.

2.1.2 VZDĚLÁVACÍ A KULTURNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST (KVČ)

Základním cílem knihovny je nadále zkvalitňovat služby čtenářům, propagovat čtení různými kulturně výchovnými formami i dbát o zavádění nových služeb v souladu s koncepcí Rozvoje knihoven ČR. Pandemie omezila naši spolupráci s ostatními organizacemi na území města.

V roce 2022 jsme pravidelně zásobovali knihobudku v městských sadech u příležitosti čtenářských akcí a svátků: Mikulášská nadílka, Vánoce, Svatý Valentýn, Den poezie, Daruj knihu apod. Spolku FOKUS Opava jsme věnovali další neupotřebené knihy. Doplnili jsme i knihovnu ve Slezské nemocnici v transfuzní stanici, knihami pro děti jsme podpořili spolek Ester v Javorníku.

Na tyto dary jsme začali využívat převážně knihy, které nám vhodila veřejnost do sběrného boxu Beru(ž)ka.

KVČ je nedílnou součástí činnosti práce Knihovny Petra Bezruče. Kulturně výchovné aktivity jsou zaměřovány na školní mládež jako nové potencionální čtenáře a na akce pro veřejnost, z kterých také získáváme nové uživatele.

Přehled nejvýznamnějších akcí

V roce 2022 bylo uskutečněno v MDKPB 20 akcí jinými organizacemi. Z toho 19 akcí za úplatu na fakturu a 1 akce zdarma - MMO školský odbor Den učitelů. V roce 2022 proběhlo v objektu 114 svatebních obřadů a 9x vítání občánků.

Z knihovnických pořadů se jednalo o besedy pro děti, knihovnické lekce na podporu čtenářství a orientace v knihovním fondu, exkurze po budově, výstavy, cestovatelské přednášky a vernisáže. V knihovně pracuje Klub maminek, který připravuje pravidelná setkání pro maminky na mateřské dovolené. V letošním roce jsme v rámci Klubu maminek zorganizovali 3 akce pro děti a rodiče v parku u knihovny, bylo to Pohádkové dopoledne, Moře zábavy v parku a Nebojte se labyrintu.

Přehled nejdůležitějších akcí a výstav byl vygenerován ze systému Digitální kronika, kde zaznamenáváme všechny akce, které pořádáme nebo organizačně zajišťujeme.

Přednášky pro veřejnost

Lenka Klementová: Putování Jordánskem - Od Mrtvého moře k Rudému

Vladimír Lemberk - Všechny barvy Kanady 2x

Jan Hanzlík: Pacifická hřebenovka - 4 286 KM PĚŠKY Z MEXIKA DO KANADY

Robert Řehák: Záhadné pouto

Cestovatelská přednáška

Vladimír Lemberk

VŠECHNY BARVY KANADY

18. 1. 2022 v 18:00

Knižovna Petra Bezruče v Opavě

sál knihovny **VSTUP VOLNÝ**

REZERVACE 553 714 005

Markéta "Peggy" Marvanová

AMERICAN TRAIL RACE

Nejdělní závod pískovny pro horská kola

22. 2. 2022 v 17:30

Knižovna Petra Bezruče v Opavě

1841 knihovny

553 714 005

VSTUP VOLNÝ

Cestovatelská přednáška

Lenka Klementová

PUTOVÁNÍ JORDÁNSKEM

OD MRTVÉHO MOŘE K MŮJ RODEM

11. 1. 2022 v 18:00

Knižovna Petra Bezruče v Opavě

sál knihovny **VSTUP VOLNÝ**

REZERVACE 553 714 005

Knižovna Petra Bezruče v Opavě pořádá cestovatelskou přednášku

Guatemala a Mexiko

Úterý 22. 3. 2022, od 18:00 hodin

Knižovna Petra Bezruče v Opavě, Nadražní okruh 27

553 714 005

VSTUP VOLNÝ

Cestovatelská přednáška

David Hainall

ČERNÁ HORA

15. 3. 2022 v 18:00

Knižovna Petra Bezruče v Opavě

sál knihovny **VSTUP VOLNÝ**

REZERVACE 553 714 005

Cestovatelská přednáška

Saša Ryvolová

VIVA LA KUBA

12. 4. 2022 v 18:00

Knižovna Petra Bezruče v Opavě

sál knihovny **VSTUP VOLNÝ**

REZERVACE 553 714 005

Zlataše Knollová: Thajsko

Peggy Marvanová: American trail race

David Hainall: Všude jsem potkal lidi a zvířata

David Hainall: Černá hora

Alena a Jiří Márovi: Austrálie

Alena a Jiří Márovi: Mexiko a Guatemala

Jan Kašinský - Šelmy 2x

Saša Ryvolová - Kuba

Saša Ryvolová - Borneo krásné i drsné

Zuzana Beranová - Dlouhé safari z Opavy do Keni

Petr Nazarov: Česká Kanada

Arnošt Vašíček: Operace sfinga

Matěj Ptáček: V zemi pečených morčat a divokých hor

Vinná stezka s Robertem Zwingerem: Degustační kvízový podvečer

Tomáš Petreček: Limitům vstříc

Alena a Jiří Márovi: Malajsie

Klub maminek BOOKSTART

Klub maminek - Jaro

Klub maminek - Povídání o pejskovi a kočičce

Klub maminek - Veselé dopoledne s knihovnou (park)

Klub maminek - Za sluníčkem do parku

Klub maminek - Moře zábavy v parku

Klub maminek - Prázdninové dopoledne s knihovnou

Nebojme se labyrintu – akce v parku

Klub maminek - Kolečka

Vernisáže

MYŠMAŠ - vzpomínková výstava Boříka Frýby

3x jinak

Moře, záleží nám na tobě - Derniera výstavy

Záhadné pouto

Gabriela Habrom - Rokosz: Portrét - mezi malbou a fotografií

Výstavy

Martin Holuša - Česká podzimní krajina

Kamil Quis a Tomáš Havránek Zvířata divočiny - Nejen za šelmami severu

Výtvarníci pro dobro

Jiří Hajduk - Tichá noc v Hradci nad Moravicí - Fotografická výstava

MYŠMAŠ - vzpomínková výstava Boříka Frýby

Střední škola průmyslová a umělecká - Moje KPZ - Výstava klauzurních prací

Tomáš Baleja - Moje krajina - Fotografická výstava

Klára Smolíková - Bublifuk

3x jinak

Moře, záleží nám na tobě - prezentace výtvarného projektu žáků Základní církevní školy

Radim Masiarik - Památky Moravy a Slezska - Fotografická výstava

Loutky pana Petříka

Dagmar Nevřelová: NĚKDE NĚKDY

Klára Smolíková: Nečtu! Poslouchám.

Hračka - hnízdo plné nápadů

KKF - Fotografie ze života - Fotografická výstava

Záhadné pouto

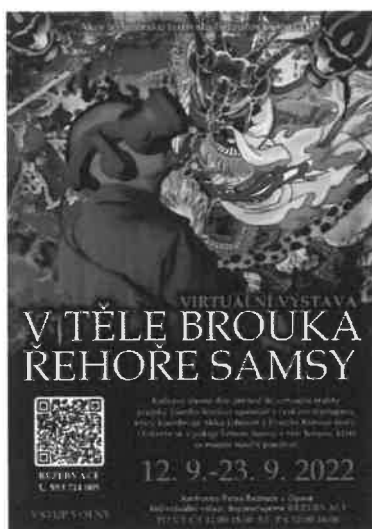
Ivo Tomeček, Karel Vlna - Opavská příroda - Fotografická výstava

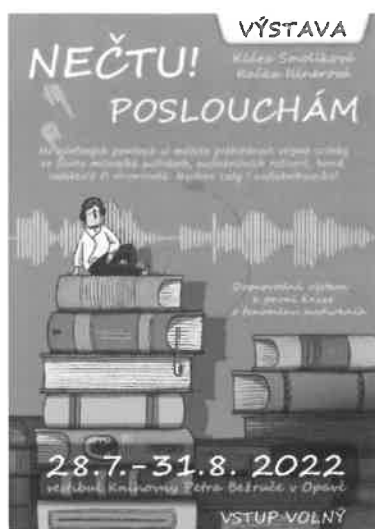
Yveta Bachová - Agapé : Energie lásky

V TĚLE BROUKA ŘEHOŘE SAMSY

Mezi malbou a fotografií - výstava vítězů studentské soutěže FOTON z cyklu Student a mistr

RIFLOVINA: Romantická, Klasická, Crazy

AUTORSKÉ ČTENÍ

Ester Stará - Žežicha se neříká 2x

Anna Malchárková - Zapadlé dny

Zuzana Pospíšilová - Hádanky a hříčky, nejen se slovíčky 2x

Marek "Šolmes" Srazil: Franěk - Autorské čtení pro děti 2x

Křest knihy

Tomáš Petreček - Limitům vstříc

Petr Zahnaš - Slezský pitaval

Propagační akce a akce k republikovým projektům

Burza knih

Noc s Andersenem

Milan Šťastný - Mudrák Jozefus 2x (Lovci perel)

Kouzelné malování s Ádou Dudkem - výtvarný workshop

Dílny – workshopy

Workshop s Hankou Režnarovou - Jaro

Zábavné výtvarné středky - Základní škola Stěbořice, okres Opava

Akce jiných subjektů

V roce 2022 bylo uskutečněno v **MDKPB 21 akcí**. Z toho 20 akcí za úplatu na fakturu a 1 akce zdarma - MMO školský odbor Den učitelů.

Svatby v roce 2022 - 114 obřadů a 9x vítání občánků.

Zahájení školního roku – SŠ podnikatelská Opava

Předávání Vysvědčení – SŠ podnikatelská Opava

Střední škola technická, Kolofíkovo nábřeží – 3 akce

Církevní konzervatoř koncerty a maturitní zkoušky 3 akce

Mezinárodní varhanní soutěž

Pěvecký sbor Křížkovský - 2 koncerty

Pěvecký sbor Con Spirito

OHK – 3 akce

Obchodní akademie – 5 akcí

Inspektorát práce – 1 akce

2.1.3 ODDĚLENÍ A POBOČKY KNIHOVNY

Oddělení pro dospělé čtenáře

Oddělení pro dospělé čtenáře poskytuje služby uživatelům starším 15-ti let. Od toho se odvíjí skladba knihovního fondu, spektrum nabízených služeb a také způsoby práce se čtenářem. Z hlediska věku jsou nejsilnějšími čtenářskými skupinami senioři a studenti středních škol. Právě na studenty cílí nabídka knihovnických lekcí. V uplynulém roce se během **jedenácti lekcí** seznámilo s knihovnou **282 studentů**. Smyslem lekcí je seznámit studenty s knihovnou jako institucí, s knihovním fondem a možnostmi využití služeb knihovny při studiu. Cílem je naučit studenty samostatně vyhledávat, pracovat s výsledky vyhledávání a v neposlední řadě také

ověřovat nalezené informace. Nedílnou součástí bývá i téma citační etiky. V minulém roce byla připravena také exkurze pro studenty oboru knihovnictví ze Slezské univerzity v Opavě, kterým byla představena jednotlivá oddělení knihovny a jejich agenda. Další exkurze byla připravena pro kolegy z Oravské knihovny Antona Habovštiaka z Dolného Kubína.

V prostorách dospělého oddělení byly v průběhu roku instalovány **4 výstavy**. Na počátku roku to byla výstava s názvem Výtvarníci pro dobro. Jednalo se o soukromou sbírku pohlednic českých výtvarníků s vánoční tematikou vydávaných Kontem bariéry. Další výstavou byly Loutky pana Petříka. Výstava loutek opavského loutkáře a pohádkáře Stanislava Petříka byla atraktivní zejména pro nejmenší návštěvníky knihovny. Jako každý rok byl dán prostor opět studentům Střední školy průmyslové a umělecké, aby vystavili své klauzurní práce. Výstava tentokrát nesla název Hračka: Hnízdo plné nápadů. V závěru roku mohli návštěvníci shlédnout výstavu Riflovina: klasická, romantická, crazy. Jednalo se o výstavu výrobků z odložených riflí šitých pracovníci sociálního podniku Puntík. Současně bylo v prostorách dospělého oddělení uspořádáno 12 tematických výstavek, které reflektovaly aktuální události, jako jsou jubilea literátů apod.

Vedle běžné agendy došlo v minulém roce k aktualizaci knihovního fondu umístěného ve skladech. Zejména z beletrie byly vyřazeny duplikáty a poškozené, dále už neupotřebitelné svazky. Následně byla provedena revize této části fondu. Během revize byly tyto svazky zároveň opatřeny RFID kódy.

Průběžně byly probírány knižní dary ze sběrného boxu Beružky. V uplynulém roce knihovna obdržela darem celkem 10 652 knižních svazků, 589 audiovizuálních nosičů, 194 časopisů a 1038 brožur svazků. Z toho bylo do knihovního fondu zařazeno pro další využití **1374** svazků. Zbytek byl vytříděn na recyklaci.

Nedílnou součástí dospělého oddělení je i studovna. Kromě výpůjčních a bibliograficko-informačních služeb nabízí také zprostředkování výpůjček dokumentů z jiných knihoven a naopak, vyřizuje požadavky na vypůjčení dokumentů z fondu KPBO jiným knihovnám. Celkem tak bylo zapůjčeno **626 svazků** z fondu KPBO a naopak čtenáři KPBO požádali o zprostředkování **119 výpůjček** z fondů cizích knihoven. Studovna dále

zodpovídá za objednávky a zpracování periodik, včetně remitendního tisku, pro celou knihovnu. V loňském roce bylo odebíráno **108 titulů** denního tisku a časopisů. Z vybraných titulů se denně excerpují články. Vybírány jsou především ty, které se vztahují k událostem, osobnostem či historii regionu. Celkem bylo excerpuováno **757 článků**. Po sloučení studovny a mediatéky zajišťuje toto pracoviště rovněž akvizici a katalogizaci audioknih a elektronických zdrojů. Zpracováno bylo **219 nosičů**. Uživatelům je k dispozici více než **1700 titulů** audioknih, **1700 kusů** gramofonových desek, **přes 4500** hudebních CD a **více než 2200** DVD a Blu-ray disků. Ve studovně jsou uživatelům k dispozici také 4 pracovní stanice s připojením k internetu, které jsou hojně využívány.

Služby pro osoby se zdravotním znevýhodněním jsou zajišťovány zvukovou knihovnou průběžně v prostorách dospělého oddělení nebo studovny.

Oddělení pro děti a mládež

Oddělení pro děti a mládež se primárně zaměřuje na nejmladší čtenářskou kategorii, ale je otevřeno i pro ostatní věkové kategorie. Fond oddělení využívají pedagogové pro výběr vhodné literatury, oddělení poskytuje konzultace k četbě pro všechny zájemce. Pozornost zaměřuje na rozvoj čtenářské gramotnosti u dětí a mládeže. Při kulturně výchovné a vzdělávací činnosti spolupracuje nejen s mnoha opavskými mateřskými a základními školami, ale také se školskými zařízeními v blízkém okolí.

V roce 2022 zaznamenalo oddělení postupný návrat čtenářů do knihovny. V roce 2022 začalo oddělení spolupracovat se školními třídami, kde jsou integrováni žáci z Ukrajiny. Dětem je nabízena literatura a pracovní listy. Informace sdílíme z knihovnických portálů a využíváme metodické pomoci Národní knihovny a Moravskoslezské vědecké knihovny. Také byl dokoupen základní fond ukrajinských knih pro děti. Velká pozornost je věnována výběru české literatury pro ukrajinské děti, tak aby se rozvíjela jejich znalost češtiny, aniž by ztratily vztah k literatuře své rodné země.

Dětské oddělení provádí základní knihovnické lekce. Děti MŠ a prvního stupně ZŠ jsou seznámeny s provozním řádem knihovny a fondem dětského oddělení. Žáci ZŠ vyššího stupně získávají informace o oddělení pro děti a mládež, ale i ostatních provozech a službách knihovny, včetně prohlídky všech pracovišť na hlavní budově.

Tematické besedy jsou přednášky na vybrané téma doplněné interaktivními prvky (křížovky, rozdělení do skupin spojené s hádáním, pohybovými aktivitami), např. Starověký Egypt, Astrid Lindgrenová, Joy Adamsonová, Karel IV., Vánoce jak je znáte i neznáte, atd. Nabídku poskytuje oddělení v tištěné i elektronické podobě na webových stránkách knihovny. Nabídka témat se každoročně aktualizuje.

V roce 2022 proběhlo **123 vzdělávacích akcí** pro 28 mateřských škol a 95 základních škol. 102x došlo k výměně knih žáků základních škola a 8x byla nachystaná povinná četba více kusů knih do tříd. Mezi další aktivity

dětského oddělení v roce 2022 patřily: výtvarné středky, čtenářské kluby, zábavná odpoledne pro družiny.

Byla obnovena spolupráce s Charitou Opava, Základní školou při PL Opava, ZŠ pro tělesně postižené Dostojevského ul. a ZŠ a PŠ Slezského odboje. V roce 2022 oddělení vydalo 2 čísla knihovnického časopisu Beruška. Po dvou letech v prostorách knihovny proběhla Noc s Andersenem v počtu 30 dětí a 5 dospělých.

Dětské oddělení se opět zapojilo do celorepublikových projektů: Celé Česko čte dětem, Lovci perel, Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka a Nová škola. Na jaře a na podzim proběhly více kolové soutěže: Kvízy, hádanky a rébusy a Sněhová nadílka v knihovně.

Dětské oddělení je garantem kulturně výchovného projektu Knihovny Petra Bezruče v Opavě Putování za příběhy. Oddělení spolupracovalo s kanceláří primátora Magistrátu města Opavy a zapojilo se do Opavského dne dětí v městských sadech, prezentace komiksu o Joy Adamsonové. Oddělení také realizovalo společné přednášky s odborem životního prostředí.

V roce 2022 byly realizovány tyto akce pro školy s pozvanými lektory a spisovateli:

Lemberk Vladimír – Všechny barvy Kanady

Stará Ester – Žežicha se neříká

Hainall David – Všude jsem potkal lidi a zvířata

Kašinský Jan – Šelmy

Ryvolová Saša – Borneo, krásné i drsné

Pospíšilová Zuzana – Hádanky a hříčky, nejen se slovíčky

Beranová Zuzana – Joy Adamsonová

Šťastný Martin – Mudrák Jozefus

Srazil Šolmes Marek – Pohádky do postýlky

Márovi Alena a Jiří – Austrálie

Akce probíhají v sále a jsou organizovány společně s pobočkou v Opavě Kateřinkách.

V loňském roce se část aktivit v jarních a letních měsících přesunula do městských sadů, abychom oslovili i generaci dětí a rodičů, kteří do knihovny běžně nechodí. Pro ukrajinské občany byly připraveny pracovní listy v ukrajinštině.

- 11. 5. 2022** Veselé dopoledne s knihovnou
- 8. 6. 2022** Za sluníčkem do parku
- 13. 7. 2022** Moře zábavy v parku
- 20. 7. 2022** Dudek Adolf – Pohádkové kreslení
- 10. 8. 2022** Prázdninové dopoledne
- 2. 11. 2022** Strašidelný park

Pro veřejnost oddělení pro děti a mládež připravilo dvě výstavy ve vestibulu knihovny od autorky dětských knih Kláry Smolíkové a jejich spolupracovníků:

Květen – červen 2022: Bublifuk

28. 7. – 31. 8. 2022: Nečtu! Poslouchám.

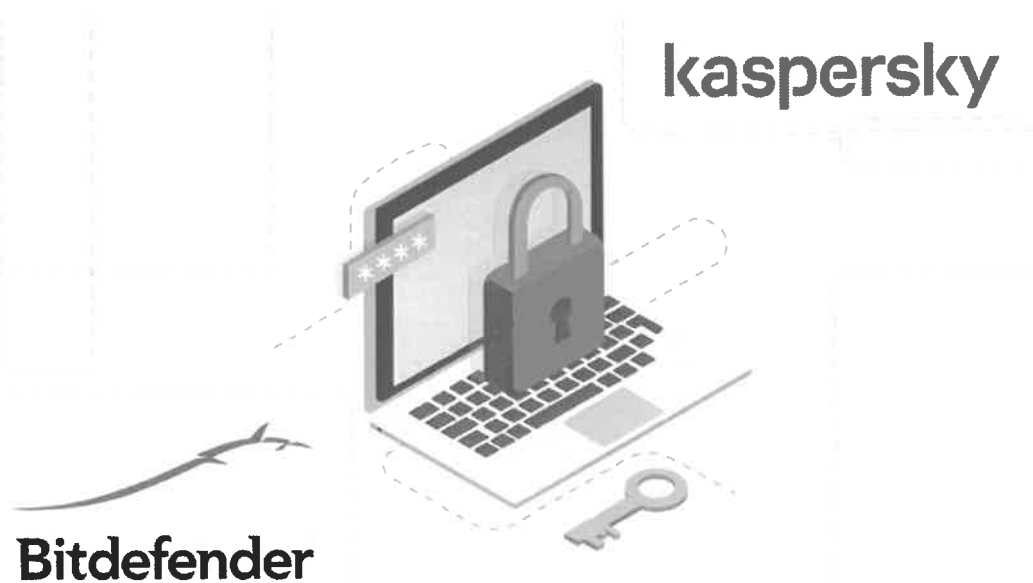

Součástí dětského oddělení je i dětský koutek, který je hojně využíván. V loňském roce byly doplněny hračky a nové herní prvky. Po celý rok oddělení průběžně doplňuje dětské knihy a nevyužité časopisy i dary veřejnosti do knihobudky v sadech Svobody.

IT pracoviště knihovny

Počet kybernetických útoků se ročně zvyšuje o stovky procent a není náhodou, že většina těchto útoků přichází z Ruska. I z tohoto důvodu bylo v Knihovně P. B. v roce 2022 odinstalováno bezpečnostní řešení společnosti Kaspersky LAB. Tato společnost bývá v některých zemích podezírána ze spolupráce s ruskými tajnými službami. Zakladatel společnosti Jevgenij Kasperskij, byl zařazen na sankční seznam USA. Před užíváním softwaru Kaspersky LAB varovalo i britské Národní středisko kybernetické bezpečnosti (NCSC) nebo izraelská tajná služba. Bezpečí serverů a koncových stanic nyní chrání řešení společnosti **Bitdefender**.

V roce 2022 se servisní zásahy prováděli buď přímo při návštěvě konkrétní knihovny, nebo prostřednictvím vzdáleného přístupu, a to buď přímo na serverech prostřednictvím remote desktop, či službou Team viewer, popř. přímo na lokálních počítačích. U 25 místních knihoven využívajících **Clavius REKS** se update řeší centrálně úpravou verze **Clavius SQL** v Opavě.

Další velký objem práce se věnoval údržbě dat v databázi Clavius REKS pro 25 knihoven Clavius REKS:

harmonizace záhlaví, titulování identických záznamů, odstraňování duplicit, údržba slovníků.

V roce 2022 jsme se zaměřili na zkvalitnění zobrazování informací v regionálních autoritách a dalších položek v obou našich webových katalozích.

Pracovníci oddělení se starají také o veškerou výpočetní techniku knihovny a to, jak z hlediska nákupu hardwaru, tak i instalace a konfigurace softwarového vybavení a přispívají k údržbě **systemu AKIS** včetně servisu **OPAC 2.0**.

Pracovníci oddělení se podílejí na obsahu webových stránek knihovny a přispívají na sociální sítě, které knihovna využívá pro propagaci služeb. Oddělení technicky zajišťuje ozvučení sálu a promítací techniku při akcích v sále knihovny. Pracovník obsluhy studovny vytváří grafickou podobu plakátů, časopisů a letáků a drobných propagačních materiálů podle potřeb a požadavků pracovišť knihovny (záložky, diplomy, dárkové poukazy, pamětní listy apod.). V případě vysoké nemocnosti pracovníci zastupují i ve výpůjčních službách.

Pracovník oddělení vytváří také sdílené formuláře pro potřeby intranetu knihovny. Jedná se např. o systém evidence docházky včetně rozpisu pohotovosti. Ve spolupráci s vedoucí oddělení pro dospělé vede přehled rozpracovaných podání pro právní kancelář (vymáhání výpůjček apod.).

Nově vznikl nástroj pro evidenci akcí pořádaných v sále knihovny s možností přímo generovat statistiku akcí dle sledovaných kategorií.

Pobočka Opava Kateřinky

Největší městská pobočka poskytuje knihovnické služby obyvatelům přilehlých sídlišť a blízkého okolí. Spolupracuje s opavskými základními a mateřskými školami, kterým nabízí široké spektrum tematických besed, knihovnických lekcí a soutěží. Tyto programy, o které je velký zájem, navštívili žáci opavských i mimo opavských škol.

I nadále pokračuje spolupráce se školami a předškolními zařízeními pro děti s handicapem, kterým je knihovna, mimo jiné, představována formou interaktivní hrané pohádky.

Velmi aktivně pokračuje spolupráce se ZŠ Nový svět a Rodinnou školkou Světluška, které používají ke vzdělávání dětí pedagogiku Marie Montessori.

Akce pro předškolní zařízení: pro MŠ bylo připraveno celkem 25 kulturních a vzdělávacích akcí. Jednalo se převážně o tematicky zaměřené besedy a interaktivní loutková představení.

Akce pro základní školy: interaktivní tematické besedy byly připraveny pro žáky ZŠ všech věkových kategorií. Celkem bylo uskutečněno 89 kulturních a vzdělávacích akcí:

- tematické besedy
- pravidelné měsíční výměny knih žáků nižšího stupně ZŠ
- příprava speciálních programů pro ZŠ Dostojevského a Dětské centrum Čtyřlístek
- celorepubliková soutěž „Lovci perel,“ celkově se soutěže zúčastnilo 13 dětí a 3 třídy ZŠ.

Odměnou bylo divadelní představení Milana Šťastného: Mudrák Jozefus.

Ve spolupráci s dětským oddělením byly pro žáky ZŠ připraveny akce v sálu knihovny, které jsou zajišťovány na klíč s pozvanými lektory a spisovateli.

Bookstart : S knížkou do života

V roce 2022 knihovna pokračovala v celorepublikovém projektu **Bookstart : S knížkou do života**. Pravidelná setkávání maminek na rodičovské dovolené s dětmi v rámci Klubu maminek proběhla celkem 8 krát. Nedílnou součástí byly autorské pohádky. Šest setkání proběhlo ve Dvořákových sadech v Opavě. Venkovní akce jsou velmi oblíbené, zúčastnilo se jich velké množství maminek se svými dětmi. Pobočka pravidelně pořádá vernisáže a výstavy.

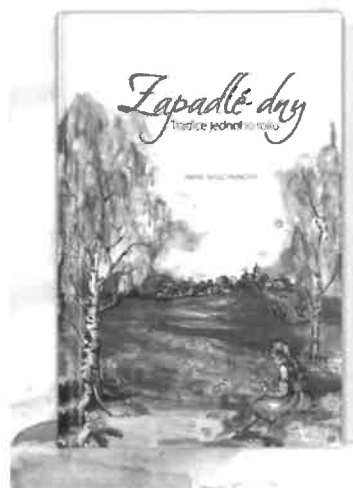

V roce 2022 proběhly tyto akce:

- **Česká podzimní krajina** – fotografická výstava Martina Holuši
- **Život je hra** – výstava kreseb Ivy Puchké
- **Moje KPZ** - výstava klauzurních prací studentů Střední školy průmyslové a umělecké v Opavě
- **Písmohra** – výstava klauzurních prací studentů Střední školy průmyslové a umělecké v Opavě
- **Lednicko-valtický areál očima Jana Čecha** – fotografická výstava Jana Čecha
- **Agapé: Energie lásky** – výstava kreseb paní Yvetty Bachové

Z akcí pro veřejnost proběhlo autorské čtení regionální spisovatelky Anny Malchárkové Zapadlé dny, květinový workshop s Hankou Režnarovou a již tradiční degustační kvízový podvečer s Robertem Zwingerem.

Pracovnice pobočky pravidelně přispívá do elektronického časopisu knihovny OKOO a podílí se na tvorbě Digitální kroniky.

V roce 2022 pokračovalo tematické označování fondu knih ve volném výběru piktogramy. V rámci aktualizace fondu došlo k vyřazení starých a poničených dokumentů.

Pobočka Kateřinky odebírá celkem 57 populárně-naučných titulů časopisů a 1 titul denního tisku.

Pobočka Kylešovice

Celý rok 2022 byl v Kylešovicích věnován vizuálnímu zpřehlednění fondu, a to jak v dětském oddělení, tak i v oddělení pro dospělé čtenáře. Dětské knihy byly pro snadnější orientaci označeny čísly dílů u vícesvazkových knih, speciální nálepkou pak jsou zvýrazněny knihy pro prvňáčky či začínající čtenáře. Ve fondu beletrie pro dospělé byla využita barevná škála pro tematické označení literatury válečné, historické a lékařské romány. Rovněž i zde byly vícesvazkové knihy označeny díly. Současně s tímto probíhala i aktualizace fondu. Byly vyřazeny opotřebované knihy, z nichž ty zachovalejší budou letos sloužit návštěvníkům koupaliště v rámci akce „Vezmi knihu na prázdniny“.

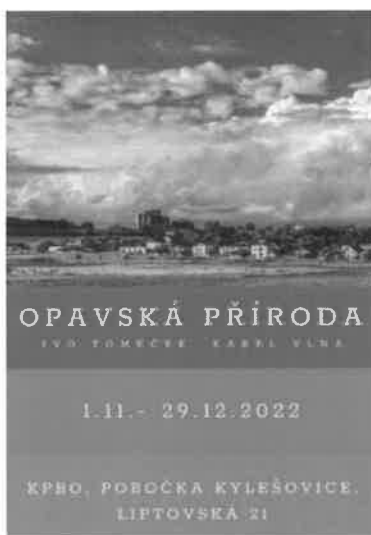
Nejpočetnější skupinou navštěvující pobočku jsou **čtenáři do 15-ti let**, následuje pak skupina čtenářů **od 60-ti let** výše. Z 99% jsou čtenáři ženy. Tomu odpovídá i trend v nákupu knihovního fondu. Celkem bylo na pobočku loni nakoupeno **1068 svazků** knih. Velké oblibě se těší služba „odložení knih“, kterou využívá rozsáhlé spektrum uživatelů knihovny. Obecně lze říct, že se vzrůstajícími cenami knih, roste i počet čtenářů a služby knihovny se tak dostávají opět do povědomí široké veřejnosti.

V loňském roce se po koronavirové pauze na pobočce opět obnovily knihovnické lekce pro děti nižšího stupně základní školy a mateřské školky v Kylešovicích. Navázáno bylo i na dlouholetou tradici pravidelné výměny četby žáků druhých a třetích tříd. Děti z prvních tříd byly v rámci akce „Pasování prvňáčků“ seznámeny s pravidly knihovny, novými knihami a po splnění nejrůznějších úkolů mohly být pasovány na čtenáře knihovny. Akce se i po letech těší velké oblibě.

V průběhu roku bylo na pobočce instalováno pět fotografických výstav:

- **Tichá noc v Hradci nad Moravicí** – výstava Jiřího Hajduka
- **Moje krajina** – fotografie Tomáše Baleji
- **Památky Moravy a Slezska** – autor Radim Masiarik

- **Fotografie ze života** – výstava Klubu Kavárenských Fotografů (KKF)
- **Opavská příroda** – fotografie Ivo Tomečka a Karla Vlhy

Vedoucí pobočky se aktivně zapojila do přípravy podkladů pro připravovanou projektovou dokumentaci na rekonstrukci a rozšíření pobočky.

Pobočka Olomoucká

Rok 2022 byl už ve znamení návratu k normálnímu provozu - vzrostly významně počty čtenářů, návštěv i výpůjček. Zůstal však v oblibě i nadále systém Odložení knih, Rezervací knih a vracení vypůjčených nosičů přes bibliobox.

Ke stávajícímu fondu pobočky bylo v r. 2022 přikoupeno **1 099 knih**, odebírali jsme **39 titulů** časopisů. Podle pravidel RDA bylo zkatologizováno darovaných cca 100 brožur. Radikální změny doznal fond dětské naučné literatury - z důvodu dovybavení domácností výpočetní technikou během covidových opatření a také benevolence pedagogů k uznávání získaných informací z internetu se téměř přestaly tyto knihy půjčovat. Polovina tohoto fondu byla tedy převedena a převezena do centrálních skladů na hlavní budově (souhrnně s aktualizacemi dospělé beletrie jich bylo zhruba 1 200 ks). Místo po nich zaplnila literatura pro nejmenší čtenáře do 5 let,

tak, jak to odpovídá vzrůstající tendenci jejich počtu ve složení čtenářstva na pobočce. Stále však největší podíl tvoří lidé **ve věku 57 – 98 let**. Je to skupina, pro kterou je četba životním stylem a pak ve vyšším věku se sledováním televize jediným způsobem trávení času. I nadále plně probíhal tisk, kopírování a skenování dokumentů.

Pobočka se podílí na dobrém hospodářském výsledku organizace, podařilo vybrat i více tržeb - **92 595 Kč**. Knihovnice aktivně vyhledává a podílí se na nákupu nových titulů přes akviziční systém **TEAMLIBRARY**, s ohledem na požadavky a potřeby čtenářů pobočky – zejména dětské beletrie, dospělé beletrie a knih z regionu.

Editací knihovnické facebookové stránky **OLALI** (Opavský LAbyrint Lteratury) se aktivně podílí na propagaci knihovny, kde zprostředkovává literární a kulturní události a zajímavosti ve všech možných souvislostech. Je aktivní členkou skupiny pro autoritní záhlaví, pracující na problematice vytváření a údržby slovníků autoritních záhlaví dokumentů. Vytváří a spravuje Databázi regionálních autorit osobností.

Vedoucí pobočky se aktivně zapojila do přípravy podkladů pro projektovou dokumentaci na rekonstrukci pobočky.

Regionální oddělení

V rámci své činnosti se regionální oddělení stará o **5 knihoven** v městských částech Opavy zařazených do cirkulačního okruhu Středisko Opava (Komárov, Milostovice, Malé Hoštice, Suché Lazce, Vávrovice).

Pracovnice střediska Opava pořádají každý rok pro děti z MŠ a ZŠ knihovnické lekce a besedy na různá témata. V Milostovicích v dubnu paní knihovnice připravila pro seniory povídání o knihovně a knihách.

V roce 2022 bylo na tyto knihovny dodáno **80 souborů s 2248 svazky knih**.

I v roce 2022 pokračovala průběžná aktualizace fondu ve skladu regionálního fondu a fondu střediska Opava.

Stav fondu za region a středisko k **31. 12. 2022** je celkem **76084** svazků, počet odebíraných časopisů 6 titulů pro knihovny městských částí.

Regionální oddělení od začátku roku 2021 provádí akvizici v novém systému přes akviziční portál **TEAMLIBRARY**. Systém akvizice je přehlednější, rychlejší, více distributorů na jednom místě, možnosti slevových akcí a bonusy z nakladatelství – pro doplnění fondu nebo odměny pro čtenáře.

Pracovníci oddělení vypomáhali během roku ve výpůjčních službách na hlavní budově při vyšší nemocnosti, především na dětském oddělení.

Pracovníci regionálního oddělení se aktivně zúčastňují všech projektů, se kterými knihovna působí na veřejnosti, také se organizačně podílí na kulturně výchovné činnosti pro veřejnost, provádí fotodokumentaci akcí, korekci textů webových stránek i oficiálních materiálů knihovny. Pracovníci oddělení spravují a řídí profil knihovny na Facebooku, Twitteru, Instagramu a udržují další databáze knihovny, adresář knihoven, databázi elektronických služeb knihoven okresu, databázi vzdělávání zaměstnanců a další činnosti související se statistikou a výkaznictvím.

Oddělení organizuje vzdělávání pracovníků KPBO a knihoven opavského regionu.

Oddělení zajišťuje komplexně regionální služby, viz příloha č. 1 Komentář ke statistickému výkazu výkonu RF za rok 2022.

Za dobu existence programu regionálních funkcí byly vytvořeny vzájemné dobré vztahy, které se snažíme udržovat a dál svými službami pro obsluhované knihovny rozvíjet. O tom, že se nám to daří, svědčí měnící se tvář malých obecních knihoven v okrese Opava v nová a moderní komunitní centra. V posledních čtyřech letech pokračuje generační obměna na postech knihovníků, to přináší nové pohledy, možnosti, zlepšení práce se čtenáři.

A v roce 2022 se naše dosavadní společná práce zúročila v podobě ocenění, **paní Blanka Klouzalová ze Závady získala 3. místo** v soutěži Moravskoslezského kraje **Knihovnická K2** za utváření knihovny jako komunitního centra, oživení spolkového života a udržování historického povědomí v obci Závada.

Další oceněnou knihovnicí z našeho opavského regionu byla v roce 2022 **Martina Šostá z Městské knihovny Vítkov**, v rámci Dne knihovníků dostala cenu SKIP10 **Knihovnice Moravskoslezského kraje** za svou dlouholetou práci s dětskými čtenáři.

2.2 VYHODNOCENÍ PLÁNU ČINNOSTI

Základním cílem knihovny je nadále zkvalitňovat služby čtenářům, propagovat čtení různými kulturně výchovnými formami i dbát o zavádění nových služeb v souladu s koncepcí Rozvoje knihoven ČR.

Naše služby jsme i v roce 2022 zaměřili na přilákání čtenářů zpět do knihovny.

Pokračovala ve spolupráci s jinými organizacemi, například s Ostravskou univerzitou, kde jsme streamovali debaty k problematice FAKE NEWS, válečnému konfliktu na Ukrajině a k dalším aktuálním tématům. Na našem FB jsme zprostředkovali informace z oblasti knižní kultury, pravidelně jsme informovali o novinkách v oblasti elektronických knih, rozhlasové četbě a dalších aktivitách.

V roce 2022 jsme pravidelně zásobovali knihobudku v městských sadech u příležitosti čtenářských akcí a svátků: Mikulášská nadílka, Vánoce, Svatý Valentýn, Den poezie, Daruj knihu apod. Pokračovali jsme v dodávce knih i pro zapsaný spolek FOKUS Opava a pro Slezskou nemocnici v transfuzní stanici, abychom zpříjemnili dárcům krve pobyt při odběrech, doplňovali jsme knihovničku na koupališti v letních měsících.

Výčet kulturně vzdělávacích aktivit je podrobně popsán v článku 2.1.2 a řídí se plánem kulturně vzdělávacích akcí, který sestavujeme dle naplánovaných aktivit. Naše akce s ohledem na dotační politiku MK ČR jsou připravovány s ročním předstihem. Taktéž plán výstav je připravován s větším časovým předstihem. Plán odborné činnosti vycházel z koncepce činnosti Knihovny Petra Bezruče na roky 2021 – 2027 a je členěn na tyto odborné činnosti, které mají dlouhodobý charakter a navazují na sebe v návaznosti na celostátní koncepci rozvoje služeb knihoven a další odborné činnosti.

2.2.1 PŘÍSTUP K INFORMAČNÍM ZDROJŮM A SLUŽBÁM KNIHOVNY

Pro rok 2022 byly stanoveny tyto odborné cíle:

- **Udržovat aktuální a živý knihovní fond**
- **Podporovat vytváření knihovních fondů všech typů dokumentů**
- **Zvýšit objem financování nákupu knihovních fondů v knihovně**
- **Zapojit knihovnu do republikových projektů**

Složení knihovních fondů:

Knihovna má celkem 279 487 knihovních jednotek, z toho 264 412 knih. Přírůstek v roce 2022 byl 13 613 KJ, úbytek 10 358 KJ.

Naučná literatura	73 342 sv.
Krásná literatura	191 070 sv.
Zvukové dokumenty	12 176 sv.
Zvukově obrazové dokumenty	2 050 sv.
Elektronické dokumenty	543 sv.
Kartografické dokumenty	306 sv.

Tematické složení knih dodaných na půjčovny v roce 2022:

Naučná literatura pro dospělé	1 558 sv.
Krásná literatura	6 993 sv.
Naučná literatura pro děti	476 sv.
Krásná literatura pro děti	3 973 sv.
Celkem	13 000 sv.

Složení přírůstku ostatních druhů dokumentů za rok 2022:

Zvukové dokumenty	484 sv.
Zvukově obrazové dokumenty	19 sv.
Elektronické dokumenty	2 sv.
Kartografické dokumenty	0 sv.
Celkem	505 sv.

Přehled čerpání prostředků na nákup KF a služeb za rok 2022:

Knihovní dokumenty byly v roce 2022 nakoupeny ve výši **3 550 210 Kč**.

Z toho:

Knihy Opava (z rozpočtu knihovny): 1 947 869 Kč

Knihy RF (hrazeno z dotace MS kraje): 1 273 293 Kč

Zvukové knihy: 41 336 Kč nákup audioknih

Časopisy a denní tisk: 209 226 Kč

E-knihy: 78 486 Kč (služba)

V roce 2022 knihovna také nabízela svým uživatelům přístup k elektronickým knihám z projektu E-reading a Fraus. Za tuto službu zaplatila **78 486 Kč**.

ÚDZF v r. 2022 nakupoval i zpracovával knihy pro 8 knihoven: Budišov nad Budišovkou, Háj ve Slezsku, Kozmice, Mokré Lazce, Chlebičov, Štítina,

Sudice a Bělá. Pro tyto knihovny bylo nakoupeno 816 knih a zpracováno 923 svazků (z toho 107 darů) ve 43 souborech.

Knihovní fondy dodané za r. 2022 na jednotlivé knihovny – druh dokumentu knihy a časopisy:

KNIHOVNA	Soubory 2022	Svazky 2022	Svazky 2021	Rozdíl	Časopisy/Kč
<i>Dospělé od.</i>	38	2 849	2 955	-106	118 707
<i>Dětské od.</i>	30	1 350	1 326	+24	8 540
<i>Olomoucká</i>	30	1 099	1 144	-45	19 607
<i>Kylešovice</i>	31	1 068	1 069	-1	18 802
<i>Kateřinky</i>	32	1 687	1 773	-86	40 996
<i>Stř. Opava</i>	3	12	1	+11	2 574
<i>Služ. +BP</i>	2	3	1	+2	0
<i>Region</i>	40	4 932	4 395	+537	0
<i>Celkem</i>	206	13 000	12 664	+336	209 226

Na jednotlivé provozy knihovny byly v roce 2022 dodány zpracované knihy v této hodnotě:

Oddělení pro dospělé: 685 209 Kč

Oddělení pro děti: 276 929 Kč

Olomoucká: 248 152 Kč

Kateřinky: 390 637 Kč

Kylešovice: 254 608 Kč

Středisko Opava: 347 Kč

Průměrná cena knihy byla 248 Kč (o 22 Kč více než v roce 2021).

V rámci výkonu RF z finančních prostředků Moravskoslezského kraje bylo pro výměnné soubory do obsluhovaných knihoven zpracováno a dodáno

4 932 svazků ve 40 souborech v celkovém objemu **1 171 380 Kč** do konce roku 2022.

Kromě běžných nákupů získala knihovna knihy prostřednictvím darů: v roce 2022 šlo o 498 svazků v hodnotě **123 316 Kč**. Byly to např. knihy od čtenářů, Ministerstva kultury ČR v rámci projektu Česká knihovna, Statutárního města Opavy, Slezské univerzity, autorů, spolků, z Bonus programu od Akvizičního portálu či nakladatelství (Perplex). Nejvíce knih, 187 svazků, bylo získáno ze sběrného kontejneru na knihy a CD Beru(ž)ka. Většinu tvořila stará vydání klasické české a světové literatury. Objevily se i populární tituly z novější knižní produkce nakladatelství. Většinu bonusů (darů) z Bonus programu od Akvizičního portálu získáváme od knižních distributorů díky velkému odběru knih i jako odměnu za včasné platby. Z nabízených knih si sami můžeme vybrat vhodné tituly a rozhodovat tak o skladbě fondů podle čtenářských preferencí. Dotační titul z programu Česká knihovna nabízí knihy prestižních českých nakladatelství, převážně pro náročné čtenáře.

Během roku 2022 bylo zpracováno, adjustováno, zapsáno a na knihovny rozesláno **13 000 svazků** knih a map. Nakoupeno bylo 12 993 svazků knih a 498 knih bylo získáno darem.

Zkatalogizováno bylo 4 981 nových titulů beletrie i naučné literatury. Ke všem katalogizačním záznamům těchto titulů byly připojeny anotace a náhledy obálek knih. U 4 597 už zkatalogizovaných titulů byly doplněny další nové svazky knih.

V roce 2022 proběhla revize knihovního fondu v souladu s knihovnickým zákonem č. 257/2001 Sb. a podle vyhlášky Ministerstva kultury č. 88/2002 v části knihovního fondu v ředitelně. Celkem bylo odrevidováno 87 knihovních jednotek. Předpokládaných ztrát (nezvěstných knihovních jednotek) je 9.

Knihy se balí a opravují na všech pracovištích knihovny. V roce 2022 bylo pracovníci ÚDZF označeno 2 022 knih. Jednoduchá knihovnická vazba

byla provedena u 2 941 knih. V rámci oprav, obalování a poznačování KF na prozozech knihovny bylo v roce 2022 **opraveno 3 240, obaleno 18 317 a označeno 14 999 svazků**. RFID tagy se označují novinky pro oddělení pro dospělé čtenáře a aktuální knihy ze skladu a volného výběru. Označování provádějí pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře a pobočky Kateřinky a Kylešovice.

V ÚDZF se pravidelně prováděla údržba slovníku autorit, klíčových slov, nakladatelů a edic. V databázi autorit se dělaly pravidelné týdenní aktualizace souboru národních autorit a její průběžné opravy. V rámci práce se slovníkem klíčových slov byla u nových tvarů kontrolována jejich správnost, opravovány případné chybné tvary a nastavovány vazby mezi klíčovými slovy, což přispívá k přesnějšímu vyhledávání dokumentů.

V roce 2022 proběhlo pracovní setkání vedoucí oddělení katalogizace s vedoucími jednotlivých poboček a oddělení KPBO k nákupu nových knih. Týkalo se zjišťování toho, zda nákup odpovídá požadavkům čtenářů a také konzultování nových trendů a čtenářských preferencí uživatelů KPBO. Jedna z vedoucích obsluhovaných venkovských knihoven byla proškolená vedoucí katalogizace o Akvizičním portálu, jeho funkcích, výhodách a používání pro nákup nových knih.

Během roku 2022 pokračovalo doplňování informací o cyklech a sériích knih do katalogizačních záznamů nových i dříve zakoupených knih. Do určených polí se vepisovaly názvy cyklů a označení pořadí v rámci cyklu či série.

Jedna z knihovnic ÚDZF publikovala články v časopise OKOO, vypomáhala při akci Noc s Andersenem a poskytovala konzultace ke katalogizaci brožur podle pravidel RDA. Další se zúčastnila konference SKIP.

Pracovnice ÚDZF se v roce 2022 zúčastnily exkurzí v knihovnách Mokré Lazce, Kobeřice a Sudice.

2.2.2 PREZENCE INFORMAČNÍCH ZDROJŮ KNIHOVNY, A TO JAK V TIŠTĚNÉ NEBO V DIGITÁLNÍ PODOBĚ

Také v roce 2022 jsme prostřednictvím webových stránek knihovny a OPAC katalogů poskytovali „bezbariérový“ přístup sedm dní v týdnu, 24 hodin denně (7/24). Tím byl vytvořen základní předpoklad pro zlepšení obsahu a kvality veřejných knihovnických a informačních služeb.

Běžnou součástí knihovnických služeb jsou elektronické služby jako např. webové stránky, elektronické katalogy, sociální sítě.

Čtenáři mohou využívat své čtenářské konto přes webové rozhraní, rezervovat si půjčené knihy, nechat si odložit knihy, které jsou momentálně vráceny, prodlužovat výpůjčky, komunikovat s oddělením či pobočkou přes web, sociální sítě či SMS bránu. Pro komunikaci s uživatelem používáme SMS bránu – zasílání informací o končící půjčovní době a informace o poplatcích z prodlení nebo oznámení o rezervaci titulu apod.

V roce 2022 jsme pravidelně několikrát týdně aktualizovali **webové stránky** knihovny na adrese www.kpbo.cz.

Knihovna pravidelně publikuje v regionálním tisku, bulletinu SKIP i dalších periodikách. V knihovně se natáčelo zpravodajství pro regionální vysílání zejména o aktivitách a problémech v období po COVIDu.

Knihovna pravidelně zasílá informace o akcích do městského zpravodaje Hláska, akce propagujeme ve skříňce před magistrátem, v Informačním centru a na pobočkách knihovny.

Na FB a webu knihovny informujeme o naší činnosti a připravovaných akcích. Sdílíme informace z FB Statutárního města Opavy, Informačního centra, Slezského divadla, Opavské kulturní organizace, Slezského muzea, FB festivalů Další Břehy, Bezručova Opava, Hradecký slunovrat, Kulturní Opava a dalších subjektů v Opavě, abychom našim uživatelům poskytly aktuální informace o kulturním životě ve městě.

Naše knihovna umožňuje také přístup do online katalogu prostřednictvím Smartkatalogu (katalog přímo v mobilním telefonu nebo tabletu). Uživatelé mají k dispozici 2 typy webových katalogů. V katalogu Carmen mohou čtenáři hodnotit svou četbu, přidávat recenze knih nebo si stahovat elektronické knihy. Knihovna vydává 3x ročně elektronický časopis **OKOO – Občasník knihoven okresu Opava** a pololetník **BERUŠKA**.

Knihovna provozuje tyto facebookové stránky:

Facebook Knihovny Petra Bezruče v Opavě - přináší informace o akcích, výstavách i kulturním životě v Opavě, sdílíme události dalších příspěvkových organizací města a městských festivalů.

Pro lepší orientaci ve světě literatury od roku 2015 zřizujeme **Opavský labyrint literatury – OLALI**

Facebookový profil Regionálního oddělení Knihovny Petra Bezruče informuje o akcích v regionu Opava, slouží také jako platforma pro výměnu zkušeností.

Elektronickou komunikaci s uživateli umožňuje také služba **Ptejte se knihovny** a formulář na webových stránkách knihovny. Dále publikujeme na **Twitteru** a **Instagramu**.

2.2.3 ZAPOJENÍ DO CENTRÁLNÍHO PORTÁLU KNIHOVEN ČESKÉ REPUBLIKY

Knihovna Petra Bezruče v Opavě je zapojena do projektu Centrální portál knihoven.

Cílem projektu Centrálního portálu knihoven je propojení veřejných knihoven v ČR prostřednictvím internetu tak, aby se zvýšil komfort pro uživatele knihoven. K dispozici jsou i knihy vydané až do roku 2007, periodika – vydaná do roku 2011, předpoklad je ovšem souhlas autora s poskytnutím digitální kopie.

2.2.4 KVALITA, EFEKTIVITA A MARKETING SLUŽEB KNIHOVNY

Cíle pro rok 2022: Naplňovat a pokračovat v zavádění do praxe nové standardy kvality VKIS

Knihovna v roce 2022 zasílala své záznamy do Souborného katalogu ČR, záznamy jsou plně zpracovány v novém katalogizačním standardu RDA. I když je popis knih v tomto standardu podrobnější a časově náročnější, daří se nám tento standard realizovat bez větší chybovosti, o čemž svědčí i přijaté záznamy zpracované naší knihovnou a odeslané do Souborného katalogu ČR, v roce 2022 bylo přijato **5829 titulů**, z toho **100** jedinečných.

2.3 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE

V knihovně v roce 2022 pracovalo 31,19 zaměstnanců (přepočtený stav).

Vzdělanostní složení:

VŠ knihovnického směru 10,51

VŠ ostatní 1

SŠ knihovnického směru 6,56

SŠ ostatní 9,19

Ostatní 3,93

Knihovna umožňuje pracovnícím zkrácené úvazky, pokud si to vyžaduje péče o děti a dovolí to provoz oddělení. Organizace se vyznačuje nulovou fluktuací zaměstnanců. Organizační schéma organizace viz **příloha č. 2**.

Dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti

Formou dohody o provedení práce a činnosti byly v roce 2022 hrazeny úvazky knihovníků v městských částech, lektorů a přednášejících (akce pro veřejnost) a zástup za úklid za dlouhodobou nemocenskou.

2.3.1 PÉČE O ZAMĚSTNANCE A VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ KNIHOVNY

V roce 2022 se pracovníci knihovny zúčastnili převážně fyzických školení, seminářů a porad. Vzdělávání bylo doplněno samostudiem a on-line školení.

Vzdělávací akce pro knihovníky pořádané jinými subjekty

Zdanění mezd, legislativní změny

Valná hromada

Porada RF Hradec nad Moravicí

Konference DataInter

Pedagogické minimum pro knihovníky

Samostudium Brožura interkulturní knihovnictví

Knihovnická K2

39. porada knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí

Klubko v Třinci – příklady dobré praxe

Mediálka v praxi

Workshop na funkce akvizičního portálu

Literatura pro děti VIII.

Den knihovníků 2022

Vzdělávací akce pro knihovníky v rámci knihovny

Pohled do duše dětského čtenáře

Vzdělávací zájezd po profesionálních a neprofesionálních knihovnách
okresu Opava

Vzdělávací akce pro knihovníky v rámci RF

Regionální porada profesionálních knihoven okresu Opava

Vzdělávací akce pro odbornou veřejnost

Exkurze - Slezská univerzita v Opavě

Exkurze - Oravská knihovna A. Habovštiaka (Dolný Kubín)

Workshop s Alenou Zupkovou - práce s kresbou a textem

2.3.2 KONZULTAČNÍ A METODICKÁ ČINNOST KNIHOVNY, ÚČAST V ODBORNÝCH KOMISÍCH

Opavská knihovna spolupracuje s veřejnými knihovnami a knihovníky okresu, knihovníky z univerzitní knihovny a muzea a pořádá školení podle aktuálních potřeb.

Knihovny okresu byly pravidelně informovány o aktuální situaci formou okresní mailové konference, knihovnám byly zasílány metodické materiály a informační letáky.

Další konzultace se týkaly aktualizací knihovního fondu, problematiky revize a práce v systému s výměnným formátem MARC21 a standardem RDA.

Knihovna je zastoupena v těchto odborných sekcích a pracovních skupinách:

Pracovní skupina pro Souborný katalog ČR – Zuzana Bornová

Benchmarking – Zuzana Bornová

Soubor Národních autorit – supervizor Marie Schneidrová

Národní fonotéka - Miloš Bednařík

KNIHOVNY.CZ - Miloš Bednařík

2.3.3 SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ORGANIZACEMI MĚSTA A DALŠÍMI SUBJEKTY

Fotokluby Opava:

Členové opavského Klubu Kavárenských Fotografů pravidelně vystavují na hlavní budově a na pobočkách knihovny.

Městská knihovna Hradec nad Moravicí:

Spolupráce při výměně výstav a účinkujících na navazující vzdělávací akce (z důvodu úspor). Hradecká knihovna se podílela na akcích v rámci projektu Na skok v Bradavicích.

Nová škola, o. p. s. a Základní škola Boženy Němcové:

Nová škola, o.p.s. - Obecně prospěšná společnost Nová škola je nevládní, nezisková organizace, která od roku 1996 podporuje inkluzivní vzdělávání menšin, cizinců či jinak sociálně či kulturně znevýhodněných dětí a mládeže. Dětské oddělení se již druhým rokem zapojilo do projektů **Za horizontem – učíme se společně** a **Zkoumavé čtení**. Cílem projektů je rozvíjet u žáků základní čtenářské dovednosti potřebné při čtení specifických odborných textů ve spolupráci s knihovnou. Celkem proběhlo 8 setkání v knihovně, které připravily pracovnice oddělení pro děti a mládež.

Středisko volného času, Základní umělecká škola Vladislava Vančury v Háji ve Slezsku, Dámský klub:

Výstavy Dámského klubu, výstava prací žáků Základní umělecké školy Vladislava Vančury.

Ester, zapsaný spolek – darování knih.

Slezská nemocnice - dodávka knih na transfuzní stanici.

FOKUS Opava – knihovnička pro klienty spolku.

Technické služby Opava – zásilka knih na koupaliště.

MMO:

Realizace přednášek ve spolupráci s odborem životního prostředí MMO s pracovníkem Záchrané stanice v Bartošovicích pro školy a veřejnost.

Také v roce 2022 byl opavským občanům k dispozici darovací kontejner na knihy. Jedná se o pokračování projektu Odboru životního prostředí a knihovny Velkoobjemový kontejner na neupotřebitelné knihy a CD nebo DVD. Projekt byl financován z Operačního programu Životní prostředí, ve kterém byla úspěšná žádost statutárního města Opavy. Do kontejneru, který je výrazně graficky odlišný od stávajících knihovních biblioboxů, mohou občané vkládat přebytečné knihy, například z pozůstalostí, a také použitá CD a DVD. Box je umístěn poblíž parkoviště v těsném sousedství Knihovny Petra Bezruče. Knihovna obsah kontejneru třídí a předává dál. Část dokumentů používá pro svou potřebu, ale většinu použije na redistribuci do sdílené knihobudky v parku pod Ptačím vrchem nebo jej nabídne neziskovým organizacím ve městě a blízkém okolí. Větší části pozůstalosti přebíráme od veřejnosti po předchozí domluvě, neboť kapacita kontejneru je omezená.

Statistika využitelnosti knižních darů z kontejneru za rok 2022:

Knihy – 10 899 svazků – upotřebeno cca 50 % knihovna, komunitní knihovničky (knihobudky) park pod Ptačákem, koupaliště, dary pro neziskovky a sociální služby.

Časopisy – 194 kusů - sběr

CD/DVD – 521 kusů – svěrný dvůr

Kazety – 14 kusů - sběrný dvůr

VHS – 2 kusy – sběrný dvůr

Mapy – 10 kusů - sběr

Brožury – 1038 kusů – 60 % sběr, 40 % komunitní knihovničky

Odbor vnitřních věcí MMO:

Knihovna se podílí na organizačním zabezpečení akcí - příprava sálu pro svatební obřady a vítání občánků.

Se zajištěním hromadných akcí nám pomáhají dobrovolníci, jedná se převážně o instalaci výstav, pomoc při vernisážích, fotografická dokumentace, s knihovnou spolupracovalo 48 dobrovolníků, kteří odpracovali 250 hodin.

Statutární město Opava:

Knihovna se v roce 2022 zapojila do programu festivalu Bezručova Opava a byla nápomocna při zajištění Mezinárodní varhanní soutěže Petra Ebena.

Ředitel/ka organizace: Mgr. Zuzana Bornová

Dne: 12. 4. 2023

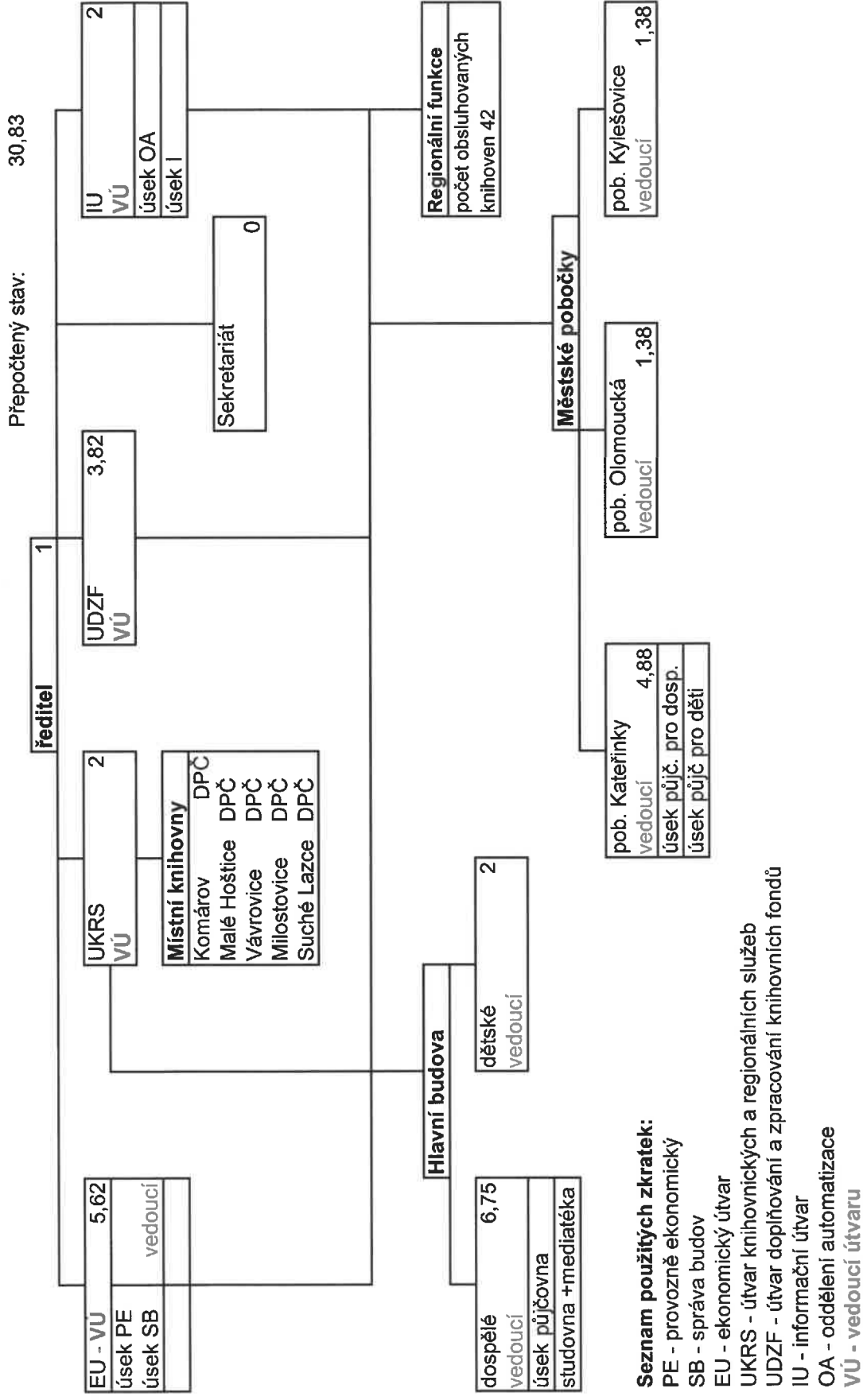

Podpis ředitele/ky organizace

Seznam použitých zkratk:

7/24	7dní v týdnu, 24 hodin denně
AKIS	Automatizovaný knihovnický a informační systém
AZ	Autorský zákon
CASLIN	Souborný katalog ČR
ČR	Česká republika
DNNT	Díla nedostupná na trhu
KF	Knihovní fondy
MK	Ministerstvo kultury
MSK	Moravskoslezský kraj
MSVK	Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, přísp. organizace
NK ČR	Národní knihovna České republiky
OPAC	Online public access katalog - webový katalog
RDA	Resource Description and Access – katalogizační standard platný v ČR od roku 2015
RF	Regionální funkce
SKIP	Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR
VKIS	Veřejné knihovnické a informační služby
KPBO	Knihovna Petra Bezruče v Opavě

Organizační struktura Knihovny Petra Bezruče v Opavě na rok 2022

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ZA ROK 2022

**Knihovna
Petra Bezruče v Opavě
příspěvková organizace**

ČÁST 2.

Obsah

1	Vyhodnocení hospodaření - Knihovna Petra Bezruče v Opavě za rok 2022	1
1.1	Plnění závazných ukazatelů	1
1.2	Plnění finančního plánu za rok 2022.....	2
1.3	Dotace a finanční dary	5
1.4	Stav a pohyb fondů k 31. 12. 2022	5
1.5	Rozbor mzdových nákladů.....	7
2	Majetek příspěvkové organizace	8
2.1	Investiční činnost organizace	8
2.2	Údržba a opravy	9
2.3	Výběrová řízení.....	9
3	Zpráva o výsledku kontrol.....	11
	Návrh na rozdělení výsledků hospodaření za rok 2022.....	12

1 Vyhodnocení hospodaření - Knihovna Petra Bezruče v Opavě za rok 2022

1.1 Plnění závazných ukazatelů

	stanovené v Kč	upravené v Kč	skutečnost v Kč
Příspěvek na provoz	18 600 000	18 892 422	18 892 422
Z toho limit mzdových prostředků	10 650 000	10 650 000	10 373 260
odpisy dlouhodob. majetku	436 000	436 000	435 418
účelový příspěvek na energie		1 495 000	1 202 578
specifické ukazatele: odvod z IF	0	0	0
Dotace průtokové neinvestiční		3 014 000	3 014 000
- z toho: Výkon regionálních funkcí		3 014 000	3 014 000
Dotace MK ČR Knihovna 21 století		0	0
Dotace MK ČR VISK 3		0	0
Dotace průtokové investiční: VISK 3		0	0

Hospodaření Knihovny Petra Bezruče v Opavě za rok 2022 skončilo zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 359 588,95 Kč.

Zlepšený hospodářský výsledek byl dosažen zvýšenými příjmy za pronájem nebytových prostor ve výši 72 179 Kč a úsporou v položce oprava a údržba ve výši 254 253 Kč a také v nedočerpané položce zákonné sociální pojištění ve výši 33 157 Kč.

V roce 2022 zřizovatel statutární město Opava rozhodl svým usnesením v radě města Opavy ze dne 21. 9. 2022 o finančním posílení rozpočtu knihovny na zvýšené náklady za energie ve výši 695 000 Kč. Došlo k úpravě závazných ukazatelů na rok 2022, stanovením účelového příspěvku na energii v celkové výši 1 495 000 Kč. Příspěvek na energie v hodnotě 695 000 Kč jsme nevyužili v plné výši, ale jen částečně. Vlivem úsporných opatření ke spotřebě elektrické energie, plynu a tepla se nám podařilo snížit spotřebu u všech položek energie. Do rozpočtu města Opavy jsme z účelového příspěvku vraceli 402 578 Kč.

Limit mzdových prostředků nebyl vyčerpán v plné výši 10 650 000 Kč. Knihovna využila ustanovení ve schválení Závazných ukazatelů v souvislosti s nedočerpaným limitem mzdových prostředků: „Nedočerpaný limit mzdových prostředků ve výši 5% schváleného limitu může být použit bez souhlasu Rady SMO na jiné provozní výdaje“. Knihovna použila toto ustanovení k posílení nákupu knihovního fondu a položky ostatní služby ve výši 276 740 Kč.

Odpisy dlouhodobého majetku byly dodrženy podle schváleného rozpočtu.

Návrh na rozdělení hospodářského výsledku za rok 2022 viz samostatná kapitola.

Prostředky z rozpočtu Moravskoslezského kraje

	stanovené v Kč	skutečnost v Kč
Neinvestiční dotace na výkon regionálních funkcí	3 014 000	3 014 000
- z toho mzdové náklady	1 280 000	1 239 848
Investiční dotace:	0	0

Čerpání výše uvedené neinvestiční dotace bylo v souladu s její účelovostí a hospodárností. Náklady na výkon regionálních funkcí byly kryty 100 % z prostředků rozpočtu MS kraje. Zhodnocení a čerpání dotace na výkon regionálních funkcí je součástí závěrečné zprávy jako jeho samostatná příloha.

Prostředky ze státního rozpočtu MK ČR

	stanovenév Kč	skutečnost v Kč
Neinvestiční dotace na projekty:		
K 21: Putování za příběhem	15 000 Kč	0
K 21: Otevíráme dveře jiným světům	15 000 Kč	0
Investiční dotace	0	0

Čerpání prostředků ze státního rozpočtu nebylo v roce 2022 realizováno z důvodu neschválení dotace na podané projekty.

1.2 Plnění finančního plánu za rok 2022

Náklady KPBO za rok 2022

NÁKLADY	Hlavní činnost					Doplň. činnost plán 2022	Doplň. Činnost skutečnost 2022
	Plán 2022	Upravený FP 2022	Skutečnost 31.12.2022	Skutečnost k plánu (%)	Skutečnost k upravenému FP (100%)		
	Kč	Kč	Kč				
Spotřeba materiálu (501)	2 440 000	2 440 000	2 604 140	106,73%	106,73%		
v tom: knihy	1 800 000	1 800 000	1 947 869	108,21%	108,21%		
časopisy, DVD, CD, zvukové knihy	290 000	290 000	250 562	86,40%	86,40%		
kancelářské a čisticí prostředky	180 000	180 000	260 671	144,82%	144,82%		
e-knihy	100 000	100 000	78 486	78,49%	78,49%		
spotřeba materiálu ostatní	50 000	50 000	46 804	93,61%	93,61%		
náklady na DDHM (pod 1000 Kč)	0	0	0	0	0		
spotřeba PHM	20 000	20 000	19 748	98,74%	98,74%		
Spotřeba energie (502)	1 000 000	1 202 578	1 202 578	120,26%	100,00%		
- ÚT a ohřev vody	200 000	164 420	164 420	82,21%	100,00%		
- spotřeba plynu	350 000	632 226	632 226	180,64%	100,00%		
- spotřeba el. energie	450 000	405 932	405 932	90,21%	100,00%		
Spotřeba jiných neskl. dod. – vodné (503)	35 000	35 000	22 550	64,43%	64,43%		
Opravy a udržování (511)	400 000	400 000	145 747	36,44%	36,44%		
Cestovné (512)	100 000	10 000	10 412	104,12%	104,12%		
Výdaje na reprezentaci (513)	8 000	8 000	9 492	118,65%	118,65%		
Ostatní služby (518)	923 100	1 012 944	1 208 800	130,95%	119,35%		
v tom- služby poštovní	30 000	30 000	15 913	53,04%	53,04%		
- služby telekomunikace a radiokomunikace	50 000	50 000	46 522	99,04%	99,04%		
- nájemné	18 000	18 000	19 425	107,92%	107,92%		
- konzult., porad. a právní	12 100	12 100	12 100	100,00%	100,00%		
- školení a vzdělávání	10 000	12 000	4 990	49,90%	49,90%		
- nákup služeb ostatní	165 000	165 000	237 470	143,92%	91,80%		
- programové vybavení (DDNM)	0	0	0	0	0		

NÁKLADY	Hlavní činnost					Doplň. činnost plán 2022	Doplň. Činnost skutečnost 2022
	Plán 2022	Upravený FP 2022	Skutečnost 31.12.2022	Skutečnost k plánu (%)	Skutečnost k upravenému FP (100%)		
	Kč	Kč	Kč				
- povinné upgrade SW	180 000	269 844	328 347	182,42%	121,68%		
- internet	93 000	93 000	98 787	106,22%	106,22%		
- úklidové služby	80 000	80 000	80 000	100,00%	100,00%		
- ostraha objektu	30 000	30 000	38 561	128,54%	128,54%		
- revize a odborné prohlídky	70 000	70 000	127 541	182,20%	182,20%		
- přístup do KTN (zvukové knihy)	0	0	0	0	0		
- systém střežení EPS na PCO u HZS	90 000	90 000	97 305	108,12%	108,12%		
- stočné, srážková voda	75 000	75 000	80 839	107,79%	107,79%		
- nákup licence el. zdrojů	0	0	0	0	0		
- bankovní poplatky	20 000	20 000	18 001	90,01%	90,01%		
Mzdové náklady (platy, OPPP) (521)	10 650 000	10 650 000	10 373 260	97,40%	97,40%		
v tom - platy zaměstnanců	10 500 000	10 148 000	9 910 187	94,38%	97,66%		
- DPP, DPČ	150 000	150 000	111 147	74,10%	74,10%		
- dočasná pracovní neschopnost (DPN)	0	352 000	351 926	0	92,44%		
Zákonné pojištění (zdrav., soc.) (524)	3 549 000	3 549 000	3 280 746	92,44%	92,44%		
Jiné sociální pojištění (525)	30 000	30 000	31 073	103,58%	103,58%		
Zák. soc. náklady (příděl do FKSP) (527)	415 500	415 500	440 248	105,96%	105,96%		
Jiné sociální náklady (528)							
Daně a poplatky (53x)							
Ostatní náklady (549)	100 000	100 000	91 109	91,11%	91,11%		
Odpisy dlouhodobého majetku (551)	436 000	436 000	435 418	99,87%	99,87%		
Drobný dlouhodobý majetek (558)	100 000	100 000	137 923	137,92%	137,92%		
Finanční náklady (56x)							
Ostatní nejmen.položky (SPECIFIKOVAT)	3 044 000	3 014 000	3 014 000	99,01%	100,00%		
náklady projektů: Výkon RF	3 014 000	3 014 000	3 014 000	100,00%	100,00%		
Granty MK ČR K 21	30 000	0	0				
Granty MK ČR VISK 3		0	0				
Ostatní položky výše neuvedené							
ÚČELOVÝ PŘÍSPĚVEK LV							
NÁKLADY CELKEM	23 140 600	23 403 022	23 007 498	99,42%	98,31%		

Výnosy KPBO za rok 2022

VÝNOSY	Hlavní činnost					Doplň. činnost plán 2022	Doplň. Činnost skutečnost 2022
	Plán 2022	Upravený FP 2022	Skutečnost 31.12.2022	Skutečnost k plánu (%)	Skutečnost k upravenému FP (100%)		
	Kč	Kč	Kč				
Příjmy z nájmu nebytových prostor	115 000	115 000	187 179	162,76	162,76		
Úroky							
Použití rezervního fondu do výnosů							
Použití investičního fondu do výnosů	200 000	200 000	0				
Použití fondu odměn do výnosů							
Ostatní příjmy z vlastní činnosti:	1 166 600	1 166 600	1 113 140	95,41	86,18		
v tom: - registrační poplatky	820 000	820 000	812 249	99,05	98,54		
- upomínky	220 000	220 000	151 651	68,93	58,57		
- ztráty knih	20 000	20 000	25 359	126,79	13,04		
- půjčované DVD							
- kopírování	1 600	1 600	11 677	729,81	139,88		
- rezervace dokumentů	37 000	37 000	45 926	124,12	75,25		
- meziknihovní výpůjční služba	8 000	8 000	6 976	87,20	37,30		
- využití internetové studovny	0	0	0	0	0		
- ostatní	20 000	20 000	21 414	107,07	71,5		
- nákup a zpracování knih	40 000	40 000	37 888	94,72	105,90		
Ostatní příjmy z jiných zdrojů:	3 044 000	3 014 000	3 014 000	98,53	100,00		
- Výkon RF	3 014 000	3 014 000	3 014 000	100,00	100,00		
- Granty MK ČR K 21	30 000	0	0	0	0		
Granty MK ČR VISK 3		0	0	0	0		
Zaúčtování TP v souvislosti s odpisováním			125 821	0	0		
Ostatní příjmy (649)	15 000	15 000	34 526	230,18	230,18		
Příspěvek SMO na provoz v hlavní činnosti	18 600 000	18 892 422	18 892 422	101,57	100,00		
VÝNOSY CELKEM	23 140 600	23 403 022	23 367 087	100,98	99,85		

NÁKLADY	Hlavní činnost					Doplň. činnost plán 2022	Doplň. Činnost skutečnost 2022
	Plán 2022 v Kč	Upravený FP 2022 v Kč	Skutečnost 31.12.2022 v Kč	Skutečnost k plánu (%)	Skutečnost k upravenému FP (100%)		
	23 140 600	23 403 022	23 007 498	99,42	98,31		

ROZDÍL (náklady minus výnosy)	Hlavní činnost					Doplň. činnost plán 2022	Doplň. Činnost skutečnost 2022
	Plán 2022 v Kč	Upravený FP 2022 v Kč	Skutečnost 31.12.2022 v Kč	Skutečnost k plánu (%)	Skutečnost k upravenému FP (100%)		
			-359 589	98,46			

Hospodářský výsledek za rok 2022: + 359 588,95 Kč.

1.3 Dotace a finanční dary

(v Kč)

Vypsát ostatní nejmenované položky z nákladů (finanční prostředky z jiných zdrojů- dotace, projekty...)	Hlavní činnost					
	Plán 2022		Celkem upravený finanční plán (FP) 2022	Skutečnost k 31.12. 2022 (závěrka)	Skutečnost k plánu 2022 v %	Skutečnost k upravenému FP v %
Dotace MSK: Výkon regionál. funkcí	3 014 000		3 014 000	3 014 000	100,00	100,00
Grant MK ČR: - neinvestiční dotace	30 000		0			
Z toho : K 21 Otevíráme dveře novým ...	15 000		0			
K 21 Putování za příběhem	15 000		0			
VISK 3	0					
Grant MK ČR: - investiční prostředky :						
Z toho: VISK 3	0		0			
Celkem	3 044 000		3 014 000	3 014 000	99,01	100,00

Knihovna Petra Bezruče v Opavě neobdržela v roce 2022 žádný finanční dar.

1.4 Stav a pohyb fondů k 31. 12. 2022

(v Kč)

FKSP:	skutečnost	plán	% plnění
Zdroje : počáteční stav k 1.1.2022	92 462,45	92 462,45	100,0
základní příděl r. 2022	228 945,00	225 000,00	101,75
Zdroje celkem	321 407,45	317 462,45	101,24
Výdaje : příspěvek na stravování	239 015,00	230 000,00	103,92
odměny a dary	13 000,00	37 265,00	34,88
na vybavení a zlepšení prac. prostředí	14 480,00	15 000,00	96,53
sociální výpomoc - nenávratná	0,00	15 000,00	0
kult. spol. akce vč. dopravy	4 852,10	7 359,45	65,93
ostatní	0,00	0,00	0,00
příspěvek na kulturní akce, sport....	8 050,00	12 839,00	62,70
Výdaje celkem	279 397,10	317 463,45	88,01
Zůstatek FKSP k 31.12.2022 činí 42 010,35 Kč			

(v Kč)

Fond rezerv	skutečnost
Zdroje : poč. stav k 1.1.2022	71 885,25
Zlepšený HV za rok 2021	89 420,93
Zdroje celkem :	161 306,18
Výdaje : úhrada zhoršeného HV	0,00
převod na posílení investičního fondu	0,00
Výdaje celkem:	161 306,18
Zůstatek fondu k 31.12.2022 je 161 306,18 Kč.	

Fond odměn	skutečnost
Zdroje : poč. stav k 1.1.2022	261 812,96
Zlepšený HV za rok	0,00
Zdroje celkem:	261 812,96
Výdaje :	0,00
Zůstatek fondu k 31.12.2022 je 261 812,96 Kč.	

Pohledávky organizace k 31. 12. 2022:

Odběratelé:

- 311 .. odběratelé	120 854,75 Kč
- 314 .. poskytnuté zálohy	184 490,00 Kč

Krátkodobé pohledávky organizace k 31. 12. 2022 činí 305 344,75 Kč.

Závazky organizace k 31. 12. 2022:

Dodavatelé :

- 321 .. dodavatelé	194 779,53 Kč
---------------------	---------------

Zaměstnanci :

- 331 .. výplata mezd	889 064,- Kč
- 378 .. ost. závazky	9 984,- Kč
- 336 .. sociální pojištění	344 490,- Kč
- 337 .. zdravotní pojištění	148 592,- Kč
- 338 .. důchodové spoření	0,- Kč
- 342 .. daň zálohová + srážková	67 792,- Kč
- 389 .. dohadné účty pasivní	35 992,- Kč
- 383 .. výdaje příštích období	0,- Kč

Krátkodobé závazky organizace k 31. 12. 2022 činí **1 495 914,- Kč.**

Jedná se o krátkodobé pohledávky a závazky.

Pokud se platba pohledávky odběratele opozdí proti lhůtě splatnosti nastoupí režim upomínek dle vnitřní směrnice. V účetní evidenci nemáme vedenou žádnou odepsanou pohledávku.

Inventarizace majetku je v organizaci prováděna v souladu se zákonem 563/1991 Sb. o účetnictví, včetně pozdějších předpisů, podle Vyhlášky č. 270/2010 Sb. a podle Směrnice o inventarizaci.

Inventarizace pokladní hotovosti je prováděna 1x ročně. Fyzická inventura majetku byla provedena k 20. 12. 2022 a rozdílová inventura k 27. 1. 2023 viz Rekapitulace zůstatků inventarizovaných účtů.

1.5 Rozbor mzdových nákladů

Název položky	Skutečnost 2021	Rozpočet 2022	Skutečnost 2022
Mzdové náklady	9 605 837,- Kč	10 500 000,- Kč	9 910 187,- Kč
Dočasná pracovní neschopnost	157 355,- Kč	0 Kč	351 926,- Kč
Odstupné	0 Kč	0 Kč	
Ostatní osobní náklady	138 925,- Kč	150 000,- Kč	111 147,- Kč
Mzdové nákl. celkem:	9 902 117,- Kč	10 650 000,- Kč	10 373 260,- Kč
Regionální funkce - dotace	1 182 906,- Kč	1 280 000,- Kč	1 239 848,- Kč
Celkem mzdové nákl.	11 085 023,- Kč	11 930 000,- Kč	11 613 108,- Kč

Rozbor mezd:

Název položky	Skutečnost 2021	Skutečnost 2022
Tarifní mzda	7 087 163,- Kč	7 175 898,- Kč
Osobní hodnocení	623 558,- Kč	606 386,- Kč
Příplatky za vedení	334 054,- Kč	283 794,- Kč
Dočasná prac. neschopnost	157 355,- Kč	351 926,- Kč
Náhrada mzdy	1 077 885,- Kč	1 188 416,- Kč
Odměny	479 300,- Kč	651 100,- Kč
Příplatky (noc)	3 877,- Kč	4 593,- Kč
Ostat. os. nákl. (DPC,DPP)	138 925,- Kč	111 147,- Kč
Odstupné	0 Kč	0,- Kč
Celkem:	9 902 117,- Kč	10 373 260,- Kč

Zaměstnanci:

Název položky	Skutečnost 2021	Skutečnost 2022
Průměrný přepočtený stav	30,83	30,83
Průměrný evidenční stav	34	34
Přep. stav zaměst. k 31.12.	30,83	30,83
Eviden. stav zaměst. k 31.12.	34	34
Počet dobrovol. knihovníků	5	5

Název položky	Skutečnost 2021	Skutečnost 2022
% nemocnosti	6,53	7,70
Průměrný hrubý měs. příjem	26 390,- Kč	27 769,- Kč

Čerpání mzdového limitu v roce 2022:

mzdový limit	10 650 000,- Kč
skutečnost	10 373 260,- Kč

rozdíl	276 740,- Kč
--------	--------------

Limit mzdových prostředků nebyl vyčerpán v plné výši 10 650 000 Kč. Knihovna využila ustanovení ve schválení Závazných ukazatelů v souvislosti s nedočerpaným limitem mzdových prostředků: „Nedočerpaný limit mzdových prostředků ve výši 5% schváleného limitu může být použit bez souhlasu Rady SMO na jiné provozní výdaje“. Knihovna použila toto ustanovení k posílení nákupu knihovního fondu a položky ostatní služby ve výši 276 740 Kč.

2 Majetek příspěvkové organizace

Péče o spravovaný majetek

Nemovitý a movitý majetek je pojištěn. Smlouvy na pojištění nemovitého a movitého majetku ve správě knihovny jsou uzavřeny mezi zřizovatelem Statutárním městem Opavou a vybranou pojišťovnou. Pojistka služebního vozidla je hrazena z provozních prostředků organizace.

Provozy knihovny:

Hlavní budova – Nádražní okruh 27, 746 01 Opava – správa objektu

Opava 5 – pobočka Kateřinky, Šrámkova 4, 747 05 Opava – smlouva o výpůjčce

Opava 6 – pobočka Kylešovice, Liptovská 21, 747 06 Opava – smlouva o výpůjčce

Opava Předměstí – pobočka Olomoucká 75, 746 01 Opava – správa objektu

Pobočky v městských částech:

Místní knihovna Opava – Komárov, Podvihovská 16, 747 70 Opava-Komárov – smlouva o výpůjčce

Místní knihovna Malé Hoštice, Družstevní 137/2, 747 05 Opava Malé Hoštice – smlouva o výpůjčce

Knihovna Vincence Praska, Lihovarská 18, 746 01 Opava Milostovice – smlouva o výpůjčce

Místní knihovna Suché Lazce, Přerovecká 21, 747 95 Suché Lazce - smlouva o výpůjčce

Místní knihovna Vávrovice, Jantarová 49/40, 747 73 Opava Vávrovice - smlouva o výpůjčce

2.1 Investiční činnost organizace

Knihovna v roce 2022 nerealizovala žádnou investiční akci.

Bylo provedeno technické zhodnocení varhan – Instalace doplňkových funkcí paměťového registračního zařízení (Setzer) v hodnotě 69 575 Kč. Zhodnocení varhan bylo v plné výši financováno statutárním městem Opava.

Čerpání a zdroje investičního fondu

Investiční fond	skutečnost
Zdroje: poč. stav k 1.1.2022	816 347,55
dotace ze SR MKČR (VISK3)	0,00
převod z rezervního fondu	0,00
odpisy r. 2022	437 002,00
výnos z prodeje DM	0,00
Zdroje celkem	1 253 349,55
Výdaje:	
nákup: rozpuštění transferů r. 2021	112 481,99
Odvod do rozpočtu zřizovateli	0,00
Výdaje celkem	112 481,99
Zůstatek fondu k 31.12.2022 činí 1 140 867,56 Kč	

2.2 Údržba a opravy

V roce 2022 byla provedena oprava a rekonstrukce sociálního zázemí pro zaměstnance (prostory šatny a kuchyňky v 1PP MDKPB) ve výši 57 445 Kč. Byla provedena nutná oprava služebního automobilu v celkové výši 27 427 Kč. Nutná byla i oprava výtahu (oprava těsnosti pístu výtahu, oprava osvětlení kabiny) v celkové ve výši 53 897 Kč.

Dále byly provedeny drobné a pravidelné opravy majetku a zařízení knihovny (např., EZS, UPS, kopírek, apod.) ve výši 6 978 Kč.

Nebyla realizována výmalba vstupních prostor a 1NP Městského domu kultury v Opavě.

Na údržbu a opravy byla celkem v roce 2022 vynaložena částka 145 747 Kč.

Byl realizován generální úklid nebytových prostor v MDKPB. Generální úklid byl rovněž proveden v hlavní budově knihovny a ve všech pobočkách knihovny.

2.3 Výběrová řízení

V knihovně v roce 2022 nebylo provedeno žádné výběrové řízení.

Přehled majetku KPB k 31. 12. 2022 v Kč

název	účet	k 1. 1. 2022	rok 2022	rok 2022	k 31.12.2022
		počáteční stav	přírůstek (nákup)	úbytek (vyřazení)	zůstatek
Nemovitý majetek	021..	41 118 806,86	0	0	41 118 806,86
Dlouh. hmotný majetek	022..	10 622 422,10	69 575,00	140 300,00	10 551 697,10
Dlouh. nehmotný majetek	013..	1 478 818,50	0	0	1 478 818,50
Drob. dlouh. hmot. majetek	028..	6 254 422,27	153 038,40	284 595,68	6 122 864,99
Drob. dlouh. nehmot. majetek	018..	393 964,00	0	27 588,00	366 376,00
Pozemky - zastavěná plocha	031..	1 441 400,00	0	0	1 441 400,00
Umělecká díla	032..	142 000,00	0	0	142 000,00
Ostatní majetek	909..	10 648,00	0	0	10 648,00
Předměty operativní evidence	902..	424 505,28	3 172,00	13 513,00	414 164,28

Rekapitulace zůstatků inventarizovaných účtů k 31. 12. 2022 v KPBO

Účet č.	Název účtu	Účetní stav	Stav zjištěný inventarizací	Inventarizační rozdíl
013	DNM (software)	1 478 818,50	1 478 818,50	0
018	Drob. dlouhodob. nehmot. majetek	366 376,00	366 376,00	0
021	DHM - nemovitý maj. Budova	41 118 806,86	41 118 806,86	0
022	Samost. hmot. movité věci	10 551 697,10	10 551 697,10	0
028	Drob. dlouhodob. hmotný majetek	6 122 864,99	6 122 864,99	0
031	Pozemky, zastavěná plocha	1 441 400,00	1 441 400,00	0
032	Kulturní předměty	142 000,00	142 000,00	0
902	Jiný drobný dlouhodobý majetek	414 164,28	414 164,28	0
909	Ostatní majetek	10 648,00	10 648,00	0
073	Oprávky k software	1 345 491,00	1 345 491,00	0
078	Oprávky k DDNM	366 376,00	366 376,00	0
081	Oprávky ke stavbám	38 154 852,00	38 154 852,00	0
082	Oprávky k sam. mov. věcem	7 819 010,60	7 819 010,60	0
088	Oprávky k DDHM	6 122 864,99	6 122 864,99	0
112	Materiál na skladě	17 219,00	17 219,00	0
241	Běžný účet u KB	3 681 447,76	3 681 447,76	0
243	Účet FKSP u KB	19 840,35	19 840,35	0
261	Pokladna	88 333,00	88 333,00	0
263	Ceniny (známky, stravenky)	112 746,00	112 746,00	0
311	Pohledávky – odběratelé, čtenáři	120 854,75	120 854,75	0
314	Zálohy - poskytnuté	184 490,00	184 490,00	0
321	Závazky (dodavatelé)	194 779,53	194 779,53	0
331	Zaměstnanci	889 064,00	889 064,00	0
378	Ostatní závazky	9 984,00	9 984,00	0
416	Investiční fond	1 140 867,56	1 140 867,56	0
401	Jmění účetní jednotky	6 509 710,16	6 509 710,16	0
336	Sociální zabezpečení	344 490,00	344 490,00	0
337	Zdravot. pojištění	141 642,00	141 642,00	0
342	Daň ze závislé činnosti + sráž. daň	148 592,00	148 592,00	0
				0
383	Výdaje příštích období	0,00	0,00	0
389	Dohadný účet pasivní	35 992,00	35 992,00	0
403	Transfery na pořízení dlouh. maj.	634 938,40	634 938,40	0
411	Fond odměn	261 812,96	261 812,96	0
412	FKSP	42 010,35	42 010,35	0
413	Rezervní fond	161 306,18	161 306,18	0
432	Výsledek hospodaření předch. let	434 793,63	434 793,63	0

3 Zpráva o výsledku kontrol

Kontroly a metodické návštěvy:

Řídící kontrola v naší organizaci probíhá podle směrnice Vnitřního kontrolního systému organizace ze dne 21. 12. 2012.

Zastupování funkce příkazce operace je stanovena v organizačním řádu knihovny. V organizačním řádu je taktéž stanoven rozsah odpovědnosti a tyto odpovědnosti jsou vyjmenovány na zvláštní příloze. Účinnost vnitřního kontrolního systému je velmi dobrá. Namátkově je prováděna průběžná kontrola a následná kontrola vybraných ukazatelů. Největší pohyb máme v oblasti fakturace knih, proto se kontrolní systém zaměřuje zejména na tuto oblast. S ohledem na to, že část prostředků na nákup knihovního fondu tvoří dotace z MS kraje, klademe velký důraz na správnost veškerých fakturačních údajů. V následné kontrole prováděné po vyúčtování operací se zaměřujeme u vybraného vzorku finančních operací zejména na to, zda údaje jsou v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, granty, uzavřenými smlouvami, zda splňují kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Tato kritéria jsou pro nás prioritní, opět zejména při nákupu knihovních fondů a spotřebního materiálu nutného pro zajištění naší činnosti.

Vnější kontrola v roce 2022 nebyla provedena.

Kontrola Moravskoslezské vědecké knihovny Ostrava (kontrola plnění výkonu RF) – byla provedena jedna metodická návštěva.

Stížnosti:

V roce 2022 nebyla podána na organizaci žádná stížnost.

Ředitelka organizace: Mgr. Zuzana Bornová

Zpracovala: Zuzana Valentová

Dne: 12. 4. 2023

Podpis ředitelky organizace

Návrh na rozdělení výsledků hospodaření za rok 2022

Název organizace	IČ	Výsledek hospod. po zdan. celkem	Návrh organizace				Návrh zřizovatele				Zůstatek k 31.12.2022			Návrh organizace	Návrh zřizovatele	Zřizovatelem nařízený odvod
			Příděl do rezervního fondu	Příděl do fondu odměn	Úhrada ztráty minulých let	432 výsledek hospodaření minulých účetních období - rozpuštěné transfery od zřizovatele	Příděl do rezervního fondu	Příděl do fondu odměn	Úhrada ztráty minulých let	432 výsledek hospodaření minulých účetních období - rozpuštěné transfery od zřizovatele	Fond rezervní	Fond investiční	Fond odměn			
KPB v Opavě	318574	359 588,95	233 767,49	0,00						161 306,18	1 140 867,56	261 812,96				
Celkem		359 588,95	233 767,49	0,00						161 306,18	1 140 867,56	261 812,96		0,00	0,00	0,00

Ředitelka organizace: Mgr. Zuzana Bornová
 Zpracovala: Zuzana Valentová
 Dne: 12. 4. 2023

Podpis ředitelky organizace

Komentář ke Statistickému výkazu výkonu RF pověřených knihoven za rok 2022

Zprávu podává: Knihovna Petra Bezruče v Opavě, příspěvková organizace

počet obsluhovaných knihoven	50
počet pracovníků zajišťující výkon RF (dle smlouvy s MSK)	3,4

54 základních knihoven (z toho u pověřených knihoven Holasovice a Vítkov pouze metodika. U další pověřené knihovny Hradec n/Mor. + 5 obsluhovaných knihoven ze střediska Hradec n/Mor.: REKS centrum: Žimrovice, Branka u Opavy, Budišovice, Jakubčovice, Hlubočec - servis AKIS a metodika)

počet profesionálních knihoven: 10

počet neprofesionálních knihoven: 37

Opava: 4 (1+3 městské pobočky)

Poradenská a konzultační činnost

Počet obslužených knihoven	50
Celkem poskytnuto konzultací	120
Metodické návštěvy	54

Konzultace

Metodici RF provedli 92 konzultací:

V knihovnách s lokální instalací AKIS Clavius - Kozmice, Komárov, Milostovice, Malé Hoštice, Vávrovice, Suché Lazce, Slavkov, Píšť, Darkovice a Hať se konzultace týkaly obsluhy tohoto programu, katalogizace knih, periodik, výpůjčního protokolu, statistik, cirkulace výměnných souborů.

Dále na knihovnách s AKIS Clavius REKS - Služovice, Mokré Lazce, Velké Hoštice, Štítina, Závada, Uhlířov, Otice, Strahovice, Třebom, Sudice, Štáblovice, Chvalíkovice, Oldřišov, Bělá, Hněvošice, Chlebičov, Bohuslavice, Raduň, Šilheřovice, Služovice, Děhylov, Dobroslavice se konzultace týkaly problémů statistik, výměnných souborů, vkládání knih do systému Clavius REKS, značení a adjustace KF, aktualizace webových stránek. U některých knihoven se konzultace týkaly výměnných souborů, především cirkulace knih na pokračování či na sebe navazujících, tematických souborů podle požadavků čtenářů.

Kozmice, Závada, Píšť, Strahovice, Milostovice, Raduň - konzultace k metodice práce s dětským čtenářem. Raduň – konzultace k přesunu knihovny do jiných prostor v rámci ZŠ, aktualizace KF.

Konzultace k revizi KF a aktualizaci KF – Chuchelná, Kozmice, Mokré Lazce, Oldřišov.

S pracovníci profesionálních knihoven proběhly konzultace na téma statistických výkazů, obsluhy AKIS Clavius – úbytky knih a periodik, statistika výpůjček, výměnné soubory, revize KF, atd. Vzhledem k možnosti výměnných souborů pro profesionální knihovny je z jejich strany zájem také o zápůjčky zvukových knih, řešil se způsob půjčování, potřeba zakoupení modulu AKIS Clavius pro korektní půjčování, načítání dat a katalogizaci.

Všem obsluhovaným knihovnám byly poskytovány veškeré informace telefonicky, e-mailem formou metodických pokynů a letáků.

Ředitelka KPB provedla 28 konzultací:

Počátek roku 2022 věnován konzultacím v oblasti statistiky s obsluhovanými knihovnami.

Konzultace a vyjádření stanoviska ke změně knihovnického systému v MĚK Hlučín z AKIS Clavius na systém KOHA.

Další konzultace se týkaly revize KF, vyřazování KF, katalogizace KF v Clavius REKS – doplňování a opravy záznamů. S knihovníky se probraly nejčastěji opakující se chyby při vkládání knih a byly poskytovány převážně telefonicky a poskytnutím příslušných metodických materiálů či pramenů.

Pro lepší informovanost knihoven slouží interní konference Opavský region, kde zejména přeposíláme informace z Národní knihovny, žádosti o vyplnění různých formulářů a dotazníků či odkazy na metodické materiály

Metodické návštěvy

V roce 2022 bylo uskutečněno celkem **54 metodických návštěv**. Více jsme se zaměřili na knihovny, kde měly proběhnout revize KF – Chuchelná, Kozmice, Mokré Lazce, Oldřišov.

Dále na knihovny, kde došlo ke změně výpůjčního protokolu v rámci projektu VISK3 - pořízení výpůjčního protokolu Clavius REKS (Strahovice, Oldřišov).

Otice – metodika zaměřena na činnost knihovny, obsluhu výpůjčního protokolu, cirkulaci výměnných souborů.

V obsluhovaných knihovnách s AKIS Clavius REKS - Štítina, Dobroslavice, Děhylov, Služovice, Bělá, Chvalíkovice, Raduň se řešila problematika správného zpracování KF do systému REKS, webových stránek, výpůjční protokol Clavius REKS, cirkulace výměnných souborů, statistiky, tematických souborů, atd.

V obsluhovaných knihovnách Píšť, Hať, Darkovice byly návštěvy zaměřeny především na dohledání knih nenalezených při revizi, na cirkulaci výměnných souborů, apod.

Píšť – metodika zaměřena na doplnění KF tematickými soubory, KVČ (akce pro děti, Lovci perel apod.).

Nové Sedlice – změna knihovníka (mateřská dovolená), metodika zaměřena na zaškolení (výpůjční protokol Clavius REKS, výměnné soubory, statistika atd.).

Oldřišov – metodika zaměřena na revizi a aktualizaci KF, převod knih z regionálního fondu do stálého fondu knihovny, kontrolu práce s výpůjčním protokolem Claviu REKS.

Mokré Lazce – metodika zaměřena na revizi a aktualizaci KF, na doplnění fondu tematickými soubory, práci se čtenářem – akce pro veřejnost.

Strahovice - metodika zaměřena na kontrolu práce s výpůjčním protokolem Claviu REKS, na činnost pro dětské čtenáře – soutěže, četba pro děti, odměny pro soutěžící. Dále na převod knih z regionálního fondu do stálého fondu knihovny.

Chuchelná – metodika byla zaměřena na revizi KF a aktualizaci KF, dále na cirkulaci VS, převod knih z regionálního fondu do stálého fondu knihovny.

Kozmice – metodika byla zaměřena na revizi a aktualizaci KF, práci se čtenářem – akce pro veřejnost, vytvoření plánu činnosti. Dále na cirkulaci výměnných souborů, tematické soubory podle požadavků čtenářů, převod knih z regionálního fondu do stálého fondu knihovny, statistiku, atd..

Závada – metodika byla zaměřena na pomoc s katalogizací novinek – zpracování KF v rámci Clavius REKS. Dále se metodika týkala cirkulace VF, skladby a umístění KF, dodání tematických souborů literatury věnované ručním pracím a výrobkům z různých materiálů – v knihovně funguje dětský kroužek, atd. Metodická pomoc při soutěži Vesnice roku.

Statistika knihovnických činností dle KULT (MK) 12.01

Počet obslužených knihoven	47
Počet zpracovaných výkazů	43

Vzdělávání knihovníků, semináře

Počet obslužených knihoven	30
Počet všech vzdělávacích akcí	3

Počet akcí v rámci RF	3
Z toho počet akcí realizovaných online	0
Z toho počet akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	2
Počet všech účastníků	89
Počet účastníků v rámci RF	89
Z toho počet účastníků online akcí	0
Z toho počet účastníků akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	71
Počet všech vyučovacích hodin	13
Počet hodin v rámci RF	13
Z toho počet vyučovacích hodin na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	11

KPB Opava:

Září: Vzdělávací zájezd Hradec nad Moravicí – 8 hodin – 34 účastníků

+ porada pracovníků profesionálních knihoven opavského okresu (RF)

Říjen: exkurze nová knihovna Háje ve Slezsku (RF) – 3 hodiny – 22 účastníků

Workshop ZUŠ Háje ve Slezsku s A. Zupkovou (RF) – 2 hodiny – 7 účastníků

V rámci porady pro pracovníky profesionálních knihoven Opavska proběhl vzdělávací blok (seznámení s projektem Digitální kronika, s akvizičním portálem firmy Team Library).

Podzimní říjnový termín, kdy pořádáme vzdělávací zájezd pro pracovníky opavské knihovny, jsme využili k návštěvě několika knihoven, které prošly rekonstrukcí nebo byly nově postaveny – Mokré Lazce, Kobeřice, Sudice. Zájezdu se zúčastnily i kolegyně z profesionálních knihoven opavského okresu, které tak měly možnost vidět i jiné knihovny ze svého okolí.

V dubnu navštívila regionální oddělení PhDr. Marie Šedá se svými studenty - SU Opava, obor knihovnictví – aby se seznámili s programem RF, s prací metodiků – vzdělávání, výměnné soubory, praktické zkušenosti.

Vzdělávání metodici:

Nataša Šlosárková	1	55 hodin
Zbyněk Kotzian	1	69 hodin

Pracovníci metodického oddělení se aktivně podílí na organizačním zajištění akcí Knihovny Petra Bezruče pro veřejnost, kde zajišťují fotodokumentaci a chod přednášek. V roce 2022 se realizovalo celkem 13 akcí - 26 hodin.

Tuto činnost vykonávají nad rámec své pracovní náplně a je odměňována ze mzdového fondu Knihovny Petra Bezruče.

Vzdělávání - jiné organizace:

Zdanění mezd a platů, legislativní změny rok 2022 – 1 účastník – 6 hodin

Konference CESNET 30 let Internetu – 2 účastníci – 3 hodiny

KLUBKO – Psychologie a psychoterapie dětí a mladistvých – 2 účastníci – 5 hodin

Rozvoj manažerských kompetencí – 1 účastník – 10 hodin

Online Příspěvková organizace a její zřizovatel – 2 účastníci – 6 hodin

Online E-MANAŽER práce s novou verzí systému – 2 účastníci – 2 hodiny

Spisová služba – 2 účastníci – 4 hodiny

Konference DataInter – 2 účastníci – 14 hodin

Bookstart - logopedická prevence – 1 účastník – 4 hodiny

Chceme dětem číst aneb Cesta pohádkovým světem – 2 účastníci – 14 hodin

Pedagogické minimum pro knihovníky – 1 účastník – 35 hodin

Online webinář Kybernetická bezpečnost přeložená do lidštiny:
 3 účastníci (Kotzian, Šlosárková) – 1,5 hodiny
 Online Mediální gramotnost v knihovnách – 1 účastník – 2 hodiny
 Online Mediálka v praxi – 12 účastníků – 1,5 hodiny
 Samostudium – brožura Interkulturní knihovnictví – 1 účastník – 1 hodina
 Samostudium – dopravní předpisy – 1 účastník (Kotzian) – 20 hodin
 KLUBKO - (Ne)povinná četba aneb jak neodradit ... - 3 účastníci (Kotzian) – 4 hodiny
 online akviziční portál TEAMLIBRARY – 2 účastníci (Kotzian, Šlosárková) – 1,5 hodiny
 Bookstart - sdílení dobré praxe – 2 účastníci – 3 hodiny
 Samostudium – četba odborných knihovnických časopisů, metodických materiálů – 24 účastníků
 (Kotzian, Šlosárková) – 288 hodin

Evidence vzdělávání pracovníků: tabulky v Excelu - pro jednotlivé pracovníky KPB Opava (evidence akcí pořádaných pověřenou knihovnou i jinými organizacemi) i pro obsluhované knihovny (evidence akcí pořádaných pověřenou knihovnou).

Porady (realizovaná pověřenou knihovnou)

Počet obslužených knihoven	17
Počet porad	2
Počet účastníků	25

Porady jsou pořádány pouze pro profesionální knihovny. Porady pro neprofesionální obsluhované knihovny nepořádáme, účast byla vždy minimální – máme mnoho knihovníků, kteří jsou zaměstnání a nemají možnost se zúčastnit. Více se nám osvědčilo věnovat se metodice přímo na místě, v obsluhovaných knihovnách.

V roce 2021 se nám opět na jaře vzhledem k epidemiologické situaci nepovedlo domluvit a uskutečnit pravidelné setkání profesionálních knihoven. Využili jsme podzimní zářijový termín, kdy pořádáme vzdělávací zájezd pro pracovníky opavské knihovny. Tentokrát jsme oslovili i naše kolegyně z profesionálních knihoven opavského okresu a spojili jsme exkurzi a vzdělávací program v nové městské knihovně v Hradci nad Moravicí s poradou pracovníků profesionálních knihoven.

S obsluhovanými knihovnami jsme byli celý rok 2021 ve styku telefonicky a e-mailem, veškeré informace důležité pro chod knihoven jim byly zasílány pomocí regionální elektronické konference.

MSVK Ostrava:

Hradec nad Moravicí - porada pověřených knihoven - 2 účastníci

Frýdek - Místek - porada pověřených knihoven - 2 účastníci

Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

Počet obslužených knihoven	8
Počet akcí, zásahů	9

Metodická pomoc s plánem akcí pro děti, tematické soubory knih – Píšť, Závada, Strahovice, Raduň Milostovice.

Metodická pomoc s plánem akcí pro dospělé – Kozmice, Mokré Lazce, Vávrovice, Milostovice.

Pomoc při revizi a aktualizaci KF

Počet obslužených knihoven	8
Počet revidovaných knihoven	4
Počet revidovaných k. j.	7292

Počet aktualizovaných K. j.

3129

Proběhla další aktualizace skladu výměnného regionálního fondu a fondu střediska Opava. Uzavřené revize KF - řádné, podle plánu revizí: Oldřišov, Chuchelná, Kozmice, Mokré Lazce. Počet revizí podle plánu v příloze č. 1 smlouvy mezi PK a MSVK na rok 2022 (plán 4 řádné revize). Ve všech knihovnách byla provedena také aktualizace knihovního fondu. Profesionální knihovny Kravaře a Budišov nad Budišovkou – nastavení revize. Knihovna v Raduni přemístěna v rámci budovy ZŠ do jiných menších prostor – provedena aktualizace fondu.

Nákup a zpracování KF z prostředků obcí

Počet obslužených knihoven	8
Počet nakoupených knihovních jednotek	816
Počet zpracovaných knihovních jednotek	923

Za rok 2022 byl proveden nákup a zpracování KF pro 8 obcí – Háj ve Slezsku, Budišov nad Budišovkou, Kozmice, Mokré Lazce, Štítina, Bělá, Sudice, Chlebičov.

Celkem za rok 2022 bylo nakoupeno 816 a zpracováno 923 knihovních jednotek (107 darů – pouze zpracování).

Výměnný fond, cirkulace VF

Stav výměnného fondu k 31. 12. 2021 celkem	76084
Roční přírůstek VF (od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021)	4772
Zakoupeno z dotace na RF	4751
Zakoupeno z prostředků obcí	0
Zakoupeno z jiných zdrojů	21
Odpisy KF	3002

Z dotace na RF bylo zakoupeno 4751 knihovních jednotek, 21 svazků byly dary. Součástí výměnného fondu je fond střediska Opava, ten je také využíván na doplňování fondu obsluhovaných knihoven zápůjčkou tematických výměnných souborů.

Mimo klasické knihy doplňujeme fond audioknihami, je o ně zájem mezi čtenáři našich obsluhovaných knihoven. Stav fondu k 31. 12. 2022 je 1296 sv., roční přírůstek 286 sv.

Poprvé bylo nakoupeno z ALBI – sety 8 ks a jednotlivé tituly 16 ks.

Pokračujeme v předávání literatury do kmenových fondů obsluhovaných knihoven z nákupu 2002-2005 - multiplikáty, a to formou osobního výběru.

Cirkulace VF

Počet obslužených knihoven	41
Počet expedovaných souborů	493
Počet svazků v souborech celkem	14709
Průměrný počet svazků v 1 souboru	30

Cirkulace výměnných souborů probíhá 3x ročně. V roce 2022 byl celkový počet souborů a svazků v souborech již vyšší než v roce 2021, po odeznění opatření kvůli epidemii COVID 19 bylo možné rozvézt podobný počet souborů jako v jiných letech.

Knihovnám jsou expedovány mimo cirkulaci extra soubory s tematickou četbou podle požadavků jejich čtenářů nebo soubory se zvukovými knihami. Knihovnám po revizi také doplňujeme zápůjčkou nebo převodem fond podle jejich požadavků.

Servis výpočetní techniky

Počet obslužených knihoven	55
Počet akcí	74

V roce 2022 jsme servisní zásahy prováděli buď přímo při návštěvě konkrétní knihovny, nebo prostřednictvím vzdáleného přístupu, a to buď přímo na serverech prostřednictvím remote desktop, či službou Team viewer, popř. přímo na lokálních počítačích. U 25 místních knihoven využívajících Clavius REKS se update řeší centrálně úpravou verze Clavius SQL v Opavě.

Při sloučení dat jednotlivých knihoven do centrální databáze se zvýšil objem práce metodiků v oblasti unifikace nově vkládaných záznamů MK knihovnami, údržby slovníků a odstraňování duplicit.

Oprava a údržba databáze Clavius REKS:

Průběžně dochází ke kontrole a doplňování jedinečných titulů v databázi, které vkládají knihovny v systému REKS do centrální databáze. Kontroluje se harmonizace záhlaví s bází národních autorit, vytváří se plnohodnotný záznam v databázi KPBO. Důležitým krokem je i odstranění duplicit záznamů v centrální databázi. Analýza chyb v katalogizaci Clavius REKS byla využita jako podklad pro individuální školení knihovníků v rámci metodických návštěv.

I přes intenzivní práci metodiků stále dochází k chybovosti a nejednoznačnosti při katalogizaci knih. S knihovníky v rámci metodických návštěv je procvičováno jednoduché vyhledávání v katalogu. Ve spolupráci s dodavatelskou firmou se snažíme ještě více ulehčit proces vkládání knih, aby chybným vložením nebo duplicitou záznamu odpadla zdlouhavá a časově náročná korekce chybných záznamů v databázi

Další údržba dat v databázi Clavius REKS pro 25 knihoven Clavius REKS:

Harmonizace záhlaví
Titulování identických záznamů
Odstraňování duplicit
Údržba slovníků

Školení probíhají také pro profesionální knihovníky opavských knihoven. V práci pokračuje skupina, která se zabývá propojováním našich záznamů s externími zdroji. Jsou připojovány také obsahy (u naučné literatury) nebo odkazy na volné elektronické knihy (např. projekt Městské knihovny v Praze a jejich volná díla v elektronické podobě).

Větší servisní a technické zásahy:

VELKÁ POLOM - úbytkování evidenčních listů periodik, nastavení statistických výkazů.

HLUČÍN - změna výpočtu tematiky pro tzv. beletrie young adults (signatura Y), grafické práce v souvislosti s novým logem knihovny.

DOLNÍ LHOTA - instalace AKIS Clavius, migrace dat na nový PC, nastavení zálohování, aktualizace systému.

KOZMICE - nastavení revize knihovního fondu.

KRAVAŘE - nastavení revize knihovního fondu.

MOKRÉ LAZCE- nastavení revize knihovního fondu.

CHUCHELNÁ - nastavení revize knihovního fondu, hromadná úprava dat - doplnění permanentního ID knihovny.

OLDŘIŠOV - nastavení revize knihovního fondu.

LUDGEŘOVICE – instalace AKIS Clavius na novém počítači, obnovení dat ze zálohy. Instalace Internet Information services, Konfigurace ISAPI, mapování obslužných rutin. Instalace webového katalogu knihovny, konfigurace tiskových sestav, nastavení výpůjčního protokolu, konfigurace sdílené katalogizace dokumentů.

ŠTĚPÁNKOVICE - update AKIS Clavius včetně webových služeb.

BUDIŠOV NAD BUDIŠOVKOU - nastavení revize knihovního fondu.

KOBEŘICE – obnova poškozené báze dat.

Doprava v rámci výkonu RF

Počet obslužených knihoven	50
Počet ujetých km	6159

Veškeré regionální činnosti provádíme služebním vozidlem. V některých případech /metodické návštěvy či revize v knihovnách v blízkém okolí Opavy/ metodici využívají vlakové či autobusové dopravy.

Automatizace knihoven

Knihovny s AKS Clavius: KPB Opava / Komárov, Milostovice, Malé Hoštice, Vávrovice, Suché Lazce/, profesionální knihovny: Budišov n/Bud., Hlučín/ pobočky Darkovičky a Bobrovníky/, Kravaře, Velká Polom, Kobeřice, Ludgeřovice, Dolní Benešov, Háj ve Slezsku, Štěpánkovice, neprofesionální knihovny: Darkovice, Hať, Píšť, Kozmice, Slavkov.

V roce 2021 přešla knihovna v Bolaticích z AKS Clavius na systém Tritius.

Ostatní profesionální knihovny našeho regionu mají od roku 2009 AKS Clavius.

Plně automatizované knihovny AKS Clavius REKS: Vřesina, M. Lazce, Závada, Sudice, Štáblovice, Šilheřovice, Rohov, Raduň, Štítina, Chlebičov, Bělá, Bohuslavice, Hněvošice, N. Sedlice, Chvalíkovice, Otice, Uhlířov, Služovice, Děhylov, Dobroslavice, Chuchelná, Strahovice, Oldřišov.

Místní knihovny tak mají k dispozici stávající fond knihovny, vedou elektronický přírůstkový a úbytkový seznam, fond knihovny lze elektronicky revidovat. Od roku 2020 máme ze všech našich obsluhovaných knihoven pouze 2 s klasickým výpůjčním protokolem.

Knihovny s fondem zpracovaným v AKS Clavius REKS a s klasickým (papírovým) výpůjčním protokolem: Velké Hoštice, Třebom.

Ostatní

Největší efekt pro obsluhované knihovny stále mají výměnné soubory, metodické pokyny v oblastech knihovnických služeb (pravidelné revize, správnost vedení KF, statistika a další činnosti) jsou z jejich strany přijímány velmi vstřícně a snaží se být nápomocni, jak je to v jejich silách.

V knihovných systému REKS si knihovníci již zvykli na výhody připojení k centrální databázi i využití možností nadstandardních modulů (webový katalog, modul periodika a revize), které by při koupi lokální verze byly pro ně příliš finančně náročné.

Od roku 2014 jsou na všech obsluhovaných knihovnách označeny regály s výměnným fondem nakoupeným z prostředků RF logem MS kraje a textem: Regionální fondy financovány z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Upozorňujeme knihovníky, že tento fond musí být řazen zvlášť a označen. Logo MS kraje je i na všech dokumentech týkajících se výkonu RF – pozvánky, prezenční listiny, zápisy porad a metodických návštěv atd.

Oddělení nákupu a zpracování KF a regionální oddělení od začátku roku 2021 provádí akvizici v novém systému – smlouva s firmou Team Library. Systém se osvědčil, nákup novinek do regionálního fondu je přehlednější, rychlejší, budeme v něm pokračovat i nadále. Využili jsme při nákupu možnosti bonus programu – knihy zdarma k nákupu pak putovaly do obsluhovaných knihoven podle jejich objednávky – jako doplnění fondu nebo odměny čtenářům. Dále využíváme dary od čtenářů, které dávají do nového boxu u knihovny zase jako knihy na doplnění fondu nebo odměny pro čtenáře.

Pro potřeby údržby knihovního fondu jsou průběžně podle požadavků knihovnám dodávány štítky s abecedou, základními znaky MDT, balicí fólie a tiskopisy pro činnost knihovny. Pro knihovny s AKIS Clavius nebo Clavius REKS jsou tištěny čárové kódy podle potřeby. Pro profesionální knihovny je zajišťován projekt Česká knihovna, kde KPB Opava plní roli distributora. Do obsluhovaných knihoven rozvážíme i další metodické a informační materiály týkající se našeho regionu a kraje, poskytované převážně MSVK Ostrava.

Od roku 2016 je vytvořena na facebooku nová stránka, věnovaná informacím z dění na knihovnách v regionu, prezentaci jednotlivých malých knihoven o které se staráme, apod. Je zde prostor pro výměnu názorů a informací, popřípadě výměnu zkušeností. Odkaz zde:

<https://www.facebook.com/Region%C3%A1ln%C3%AD-odd%C4%9Blen%C3%AD-okresu-Opava-346300982424070/>

Elektronická regionální konference regionopavy@googlegroups.com se stále osvědčuje jako velmi dobré řešení při rychlé vzájemné komunikaci mezi knihovnami opavského regionu.

Data o knihovnách jsou průběžně aktualizovaná ve všech adresářích, tedy i v Centrálním adresáři.

Každým rokem se mění prostředí knihoven, jsou buď vybavovány novým, modernějším nábytkem nebo vznikají zcela nové, větší prostory, které umožňují knihovníkům zlepšit práci se čtenáři.

Změny v roce 2022:

Štáblovice – změna dispozic stávajícího prostoru knihovny, výměna regálů

Raduň – přestěhování do jiných prostor v rámci budovy ZŠ.

Závěr

V roce 2022 se knihovny mohly konečně po 2 letech pandemie vrátit ke všem svým činnostem. Spolupráce se všemi obsluhovanými knihovnami byla vynikající, vzdělávací a kulturně výchovná činnost se mohla opět rozjet na plné obrátky.

Největší efekt pro obsluhované knihovny stále mají výměnné soubory, jak v pravidelných cirkulacích, tak i mimořádné tematické, kdy vycházíme vstříc požadavkům čtenářů z obsluhovaných knihoven. Pokračujeme v nabídce multiplikátů z regionálního fondu do stálého fondu obsluhovaných knihoven, zájem je celkem velký. Spolupráce s knihovníky i pracovníky obcí je velmi dobrá a přínosná pro obě strany.

Za dobu existence programu regionálních funkcí byly vytvořeny vzájemné dobré vztahy, které se snažíme udržovat a dál svými službami pro obsluhované knihovny rozvíjet. O tom, že se nám to daří, svědčí měnící se tvář malých obecních knihoven v okrese Opava v nová a moderní komunitní centra.

A tou největší odměnou je pro nás ocenění práce našich knihovnic – v roce 2022 získala paní Blanka Klouzalová ze Závady 3. místo v soutěži MSK Knihovnická K2 za utváření knihovny jako komunitního centra, oživení spolkového života a udržování historického povědomí v obci Závada.

Přílohy:

1x tabulka – statistický výkaz výkonu RF za rok 2022

V Opavě dne 12. 4. 2023

Zpracoval(a): N. Šlosárková

Odsouhlasil(a): Mgr. Z. Bornová

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2022
1	Moravskoslezský kraj	
2	Knihovna Petra Bezruče v Opavě, příspěvková organizace	
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	3,40
4	Počet obsluhovaných knihoven	50
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	50
7	počet poskytnutých konzultací	120
8	počet metodických návštěv	54
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	47
11	počet zpracovaných statistických výkazů	43
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	30
14	počet všech vzdělávacích akcí	3
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	3
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	0
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	2
18	počet všech účastníků	89
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	89
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	0
21	z toho (z ř.19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	71
22	počet všech vyučovacích hodin	13
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	13
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	11
25	Porady	
26	počet obslužených knihoven	17
27	počet akcí	2
28	počet účastníků	25
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	
30	Počet obslužených knihoven	8
31	Počet akcí, zásahů	9
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
33	počet obslužených knihoven	8
34	z toho počet revidovaných knihoven	4
35	počet revidovaných knihovnických jednotek	7 292
36	počet aktualizovaných knihovnických jednotek	3 129
37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
38	počet obslužených knihoven	8
39	počet nakoupených knihovnických jednotek	816
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
41	počet obslužených knihoven	8
42	počet zpracovaných knihovnických jednotek	923
43	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	76 084
45	roční přírůstek VF	4 772
46	roční úbytek VF	3 002
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	4 751
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obce	0
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	21
50	Cirkulace VF	
51	počet obslužených knihoven	41
52	počet expedovaných souborů	493
53	počet svazků v souborech	14 709
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	55
56	počet akcí, zásahů	74
57	Doprava v rámci výkonu RF	
58	počet obslužených knihoven	50
59	počet ujetých km	6 159

60	Výkaz financování regionálních funkcí knihoven	
61	(pouze z finančních prostředků kraje)	Rok 2022
62	Moravskoslezský kraj	
63	Knihovna Petra Bezruče v Opavě, příspěvková organizace	
64	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 319 085,00
65	z toho : nákup knihovního fondu	1 273 293,00
66	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	0,00
67	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00
68	Cestovné (číslo účtu 512)	598,00
69	Ostatní služby (číslo účtu 518)	11 871,00
70	z toho : doprava	0,00
71	z toho : servis AKS	0,00
72	z toho : nákup licence na el. zdroje	0,00
73	z toho : nákup knihovnických služeb	0,00
74	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	1 239 848,00
75	z toho : platy zaměstnanců	1 239 848,00
76	z toho : ostatní osobní náklady	0,00
77	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	415 300,00
78	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	22 576,00
79	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	915,00
80	Ostatní provozní náklady (neuveďeny v ř. 64, 66 - 69, 74, 77 -79)	3 807,00
81	Provozní náklady celkem (součet ř. 64, 66 - 69, 74, 77 - 80)	3 014 000,00
82	Investiční náklady	0,00
83	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 81 a 82)	3 014 000,00
84		
85	Přídělená dotace (krajská)	3 014 000,00
86	Vráceno	0,00
90		
91	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní	
92	prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	Rok 2022
93	Náklady	0,00
94	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	45 950,20
95	z toho: na nákup knihovního fondu*	42 291,20
96	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	0,00
97	z toho : platy zaměstnanců	0,00
98	z toho: ostatní osobní náklady	0,00
99	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	0,00
100	Ostatní provozní náklady (neuveďené v ř. 94, 96, 99)	15 902,00
101	Provozní náklady celkem (součet ř. 94, 96,99,100)	61 852,20
102	Investiční náklady	0,00
103	Náklady celkem (součet ř. 101 + 102)	61 852,20
104		
105	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování**	241 841,00
106	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	203 953,00
107	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	37 888,00
108		
109	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	
110	(mimo prostředky určené na RF)***	Rok 2022
111	Celkové částky, které knihovny získaly v daném roce	0,00
112	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00
113	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00
114		
115	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ****	
116	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	0
117	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	0,00

* Nevykazují se zde finance od obcí na nákup VF, ty se uvádí v řádku 117

** Řádek 106 a 107 vyplňují jen ty PK a KK, v jejichž obvodu obce přispívají na nákup KF pro své knihovny (viz činnost v ř. 37 a ř. 40)

*** Řádky 112 a 113 vyplňují ty knihovny, které získaly v rámci krajských grantových programů dotace na rozvoj a činnost mimo program RF:

v řádku 112 jsou uvedeny dotace z **jakéhokoliv** krajského grantového programu, které knihovna získala
v řádku 113 jsou uvedeny dotace z krajského grantového programu, které knihovna získala
a který byl krajem vyhlášen **výhradně** na podporu knihoven a není součástí financí na RF.

**** Řádky 116 a 117 vyplňují ty PK a KK, v jejichž obvodě přispívají obce i na nákup do výměnného fondu (viz. výměnné fondy v ř. 48)